

bb 59./ kentner lajos...../ 1.folyt./s

- magyarországról olaszországba utazom, ahol kéthetes pihenőmet töltöm. angliában gazdag program vár. októberben kezdek hozzá a komolyabb munkához. terveim között szerepel, hogy 1966-ban egy nagyobb koncertkörútra indulok, mely ausztráliában kezdődne, távol-keleten folytatódna, s főbb állomásai hongkong, szingapur, a fülöp-szigetek, de lehet, hogy elmegyek indiába is.

/mti / 1966 őszén ismét magyarországon szeretnék koncertezni.

--

bb 60. ,, amerika énekel,, - reuel lahmer előadása a néprajzi muzeumban

ol/gk/s la

1965. augusztus 12.

csütörtök este a budapesti néprajzi muzeumban nagy-számu érdeklődő hallgatta meg a hazánkban vendégszerelő reuel lahmer amerikai orgonaművész, zeneszerző és népzenekutató ének- és hangszeresével illusztrált előadását. az ,, amerika énekel,, címet viselő tájékoztatójában lahmer izelítőt adott a különböző észak-amerikai népcsoportok zenei hagyományairól, néger spirituálék, játék- és munkadalok, az Európából Amerikába származott népek balladákincsének legszebb darabjai csendültek fel az előadó ajkán, illetve népi hangszerein. a közönség - melynek soraiban többek között helyet foglalt farkas ferenc és huzella elök zeneszerző, weöres sándor költő és jancsó adrienne előadóművész is - az előadást illusztráló ének- és zene-számok legtöbbször megismételtette./mti /

--

20.44/s

v é g e

- 40 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 13.

bb 1. korán beköszönt az ősz? - ,, gyűléseznek,, a gólyák a dráva mentén

vid/ká/sk/s bs

1965. augusztus 13.

,, gyűléseznek,, a gólyák a dráva mentén: nyolcvanas - százas csapatokba verődtek össze a vizenyős réteken és legelőkn. megszokott látvány ez nyár végén, de nem ilyenkor. más években ugyanis a hónap vége felé szoktak összegyűlni és ezt követően két-három héten belül kezdődik a költözésük. lehet, hogy a gólyák jó ösztönükkel korán beköszöntő ősz, hűvös szeptembert érznek és ezért hozták előbbre a vándorlásukat megelőző ,, tanácskozás,, időpontját is. ez ellen szól azonban, hogy más költözőmadaraknál - például a fecskéknél - még semmi jel nem mutat a készülődésre, sőt a gyurgyalagok is a helyükön vannak még, pedig mindig ők nyitják meg a nyár végén a költöző - madarak sorát. valószínű tehát, hogy a gólyák gyűlékezése nem az őszi vándorlással áll kapcsolatban, hanem a táplálék vonzza őket egy helyre. a dráva tartós magas vízállása és kiöntései következtében ugyanis számos helyen elvizesedtek a rétek, legelők, s ezeken tömördek béka és visszamaradt hal található. a dráva-mentét járó erdészek és vadászok egyébként örvendetes megállapítást tettek: az idén igen jó volt a gólyaszaporulat fészkenként átlag három fióka nevelődött. a madarak rendkívül fejlettek, egészségesek./mti /

--

bb 3. egy ágon az alma és a virág

vid/ká/tr/s bs

1965. augusztus 13.

ritka természeti jelenség vonz látogatókat debrecenben a borsovai utca 9. szám alatti ház kertjébe. a kis ház előtti jonathán almafa augusztus elején másodsorra is kivirágzott, ágain egymás mellett láthatók a szép almák és a pompázó virágok./mti /

--

- 1 -

bb 2. szüretelik a ,, napsugarat,, törökbálinton

vid/ká/sk/s bs

1965. augusztus 13.

az ország legnagyobb őszibarackosában, a kertészeti kutató intézet törökbálinti gazdaságában 1200 holdon termelik a zamatos gyümölcsöt. a hirneves termőtáj egyik sztárja, a mariska fajta, a múlt héten szegeden megrendezett országos őszibarack kiállításon nagydíjat nyert. a mariska különleges zamatával, formájával, színével és nem utolsósorban súlyával érdemelte ki az elismerést. a gazdaságban 15-22 dekás gyümölcsök kerültek a szüretelők kosarába. a nagydíjas fajta szedését a napokban fejezték be a gazdaság dolgozói. a kedvezőtlen időjárás ellenére közepes termést, öt vagonnyit szüreteltek. a törökbálintiak most a napsugar fajta szedik. ebből az aransárga husu gyümölcsből számítások szerint 15 vagonnyi termett./mti /

..

bb 4. magyar artistaegyüttesek japánban, amerikában, svédországban - olasz és német cirkuszművészek vidéki városainkban

ae/tr/s sr

cz

1965. augusztus 13.

jelenleg több mint 200 magyar artistaművész szerepel a világ számos országában. a közelmúltban csatlakozott a szovjetunióban vendégszereplő társulathoz 42 cirkuszművészünk, s az így kiegészült együttes novemberig bejárja japán nagy városait, ahol eddig magyar artisták még nem szerepeltek. magyar vándortársulat turnézik jugoszláviában, ahol októberig még mintegy 100 előadást tartanak. egy másik társulat többhetes nagyszerű görögországi vendégszereplését jelenleg romániában folytatja. a magyar cirkuszművészet világhírét öregbíti az egyesült államokban egy husz tagú társulat, amely a hirneves ringling cirkusz nemzetközi műsorában arat sikereket, s szerző-désüket ezért több hónappal meghosszabbítják. csaknem nyolcvan előadást tartott már a svédországban turnézó varietéegyüttes is, amely magyar folklór műsorával nyerte meg az északi ország közönségének rokonszenvét. ezenkívül még számos magyar művész szerepel világszerte a nemzetközi híres cirkuszok műsoraiban.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 4./ magyar artistaegyüttesek.../

1.folyt./s

hazánkban ez idő szerint olasz és német artisták járják a vidéki városokat. a circo medrano együttese 18 helyen mutatja be műsorát. a német demokratikus köztársaság egyik artista karavánja április óta járja az országot és október végéig hatvan városban, illetve nagyközségben szerepel. ez az együttes a jövő hónap elején budapesten váltja fel a fővárosi nagycirkusz jelenlegi nemzetközi műsorát. az ndk egy másik együttesének utazó vidám parkja is több városunkban aratott már sikert: jelenleg debrecenben ütötték fel sátraikat, látványos, mulattató játék-apparátusukat. utjuk következő állomása hódmezővásárhely lesz./mti /

..

bb 5. pedagógusjelöltek a csillebércei nagytáborban

di/gk/s sr cz

1965. augusztus 13.

péntektől több mint félezer pedagógusjelölt, a különböző tanítóképző főiskolák 560 hallgatója népesíti be a csillebércei nagytábor. a fiatalok egyhetes tanfolyamon készülnek arra, hogy tanulmányaik végeztével ifjúsági vezetőként is jól megállják helyüket az uttörőközösségek élén. a csoport tagjai egyrészt előadásokat hallgatnak, másrészt pedig a gyakorlati tennivalókkal ismerkednek, turákat szerveznek, őrsi és rajfoglalkozásokat vezetnek, és egyéb feladatokat oldanak meg./mti /

..

bb 6..... és a csendes-óceánnál véget érnek a csaták,, - befejeződik egy népszerű rádiósorozat

s/hné/s sr cz

1965. augusztus 13.

a rádió a múlt évben kezdte meg ,, a győzelem állomásai,, című dokumentumsorozat adásait. a nagy érdeklődéssel kísért műsor a befejezéshez közeledik, ugyanis augusztus 16-án sugározzák a sorozat utolsó műsorát ,... és a csendes-óceánnál véget érnek a csaták,, címmel. böggös lászló és szepesi györgy a második világháború hazánkban legkevésbé ismert távolkeleti harcát ,, mutatja be,, a háború megindulásától a pearl harbour-i amerikai támaszpont ellen meglepetésszerűen végrehajtott japán támadástól kezdve a japán fegyverletételig. /folyt.köv./

- 3 -

bb 6./,.... és a csendes-óceánál.../ 1.folyt./s

szepesi györgy, amikor a múlt év őszén hirosimában járt, a muzeumban egy magábaroskadt férfire, a los-angelesi edgard camp tanárra lett figyelmes. a tanár a muzeumban látottak hatására megtörve mondta: mélységesen sajnálom, hogy szükségnek találtuk, hogy atombombákat dobjunk erre a városra.
/mti /

..-

bb 7., fény a redőny mögött,, - új bűnügyi film forgatására készülnek

s/hné/s sr cz 1965. augusztus 13.

nádasy lászló rendező szabó miklós forgatókönyvével „fény a redőny mögött,, címmel készít filmet. az izgalmas történet egy katonai titok körül bonyolódik, amelyet az imperialista államok hirszerzői akarnak megkaparintani. a forgatókönyv egyébként szabó miklós első munkája. a film operatőre hildebrand istván lesz. a főszerepeket latinovits zoltán és pécsi ildikó alakítja. a forgatócsoport a legelőbb felvételt székesfehérvárott és környékén veszi filmszalagra a tervek szerint a hónap végén./mti /

..-

bb 8. a gyufa feltalálójára emlékeznek

vid/tf/tr/-s sr cz 1965. augusztus 13.

vértesen, amidőn most kis szobamuzeumot rendeznek be a hajdu-bihar megyei községnek abban a házában, ahol egykor életének utolsó esztendeit töltötte irinyi jános. az emlékszobában egyebek között olyan tárgyakat, használati eszközöket helyeznek el, amelyeknek annakidején „közük volt,, a neves tudóshoz, továbbá helyet kapnak a munkásságával kapcsolatos különféle dokumentumok is./mti /

..-

- 4 -

bb 9. látványos víziparádé, lágymányosi bucsu, ujkenyér-ünnepség a fővárosban augusztus 20-án

1 hi/sk/m/sr

1965. augusztus 13.

az alkotmány-napi programot a fővárosban az idén is több olyan esemény tarkítja majd, amelyet évről évre hagyományosan megrendeznek a kerületekben. a két napos ünnep legnagyobb szabású, leglátványosabb bemutatója a lánc-híd és a margit-híd közötti duna-szakaszon 20-án délelőtt 10 órakor kezdődő víziparádé lesz. a rendező magyar honvédelmi sportszövetség ezuttal is mintegy 250 ezer néző számára biztosít helyet, akik a többi között evezősök, kajakozók és kenusok versenyét, továbbá a nálunk vendégszereplő csehszlovák műrepülők merész gyakorlatait szemlélhetik meg. uszó harckocsik és páncél-gépkocsik különböző vízi-gyakorlatokat mutatnak be, ezenkívül repülők ballonvadászata és ejtőernyősök vízbeugrása tarkítja a versenyszámokat. a víziparádé külön érdekessége lesz a tűzijáték: a kilőtt rakéták robbanása után ejtőernyők nyílnak szét, s mindegyik egy-egy baráti ország zászlajával ereszkedik alá.

a budai oldal megszokott látványossága lesz a lágymányosi bucsu, amelyet most is a virágos parkkal övezett bartók színpad környékén rendeznek meg. a kerületi vállalatok színes pavilonokkal vonulnak fel a hagyományos vidám vásárra, amelynek több tízezres közönségét büfék, lacikonyhák, bőrkostoló sátrak látják majd el étellel-itallal. a gyermekeknek a bartók színpadon ügyességi versenyt rendeznek, a felnőtteket a vasutas szakszervezet művészegyüttese szórakoztatja, s a beloiannisz-gyár szimfónikus zenekara esti hangversenyt ad a színpadon.

rákospalotán a czabán samu tér az alkotmány-napi program színhelye minden esztendőben. a szabadtéri színpadon 20-án délután kenyérszegő ünnepséget tartanak, utána a kisz központi kamarakórusa, az operaház balettegyüttese, az egressy klub társastánc-csoportja és hivatásos művészek nagyszabású műsoros esten lépnek fel. hasonló jellegű rendezvény lesz a rákoskeresztúri dózsa művelődési házban is, ahol az alkotmány-ünnepen aratóbálon találkozunk a kerület ipari dolgozói a helyi termelőszövetkezetek tagjaival. hagyományos helyi eseménynek számít a pesterzsébeti munkásparaszt találkozó és a táncsics művelődési házban megnyíló termelőszövetkezeti kiállítás is. /mti/

..-

8.05/-n

-5-

bb 11. kevesebb az általános iskolás, többen tanulnak közép-
fokon - a tanévnyitás előkészületei a fővárosban

i hi/tné/m/sr

1965. augusztus 13.

a főváros oktatási szervei felkészültek az új tanév megnyi-
tására. az intézkedések legfontosabb célja, hogy az új oktatá-
si évben tovább javuljanak a nevelő munka feltételei a budapes-
ti iskolákban. ezt szolgálja mindennek előtt az iskolai hálózat
tervszerű bővítése. az újonnan létesített 124 tanterem tulnyo-
mórészt az új lakótelepeken épült, figyelembevéve azt a körül-
ményt, hogy ezeken a helyeken a népesség egyharmada gyermek,
s emiatt az osztálytermek rendszerint zsúfoltak. a tanuló cso-
portok „fellazítását” elősegíti az is, hogy az általános isko-
láknál tovább csökken a létszám, - a 8. osztályt végzett 23.000
fiattal szemben az első osztályosok száma nem éri el a husz-
ezret, - s ez nemcsak az oktatást, hanem a gyermekek napközi
foglalkoztatását is megkönnyíti. egyébként a napközi otthonok fenn-
tartására, fejlesztésére a fővárosi tanács idei költségvetésében
mintegy 130 millió forintot irányzott elő, s ez a budapesti álta-
lános iskolások 22-23 százalékának - összesen mintegy 45.000
gyermeknek - szervezett étkeztetését, napközi felügyeletét teszi
lehetővé. a pedagógiai munkát a napközi otthonokban fővárosszerte
mintegy másfélszer nevelő látja el.

a budapesti középiskolák tanulólétszáma az új oktatási évben
mintegy 62.000 lesz, - ez a tavalyinál körülbelül kétezerrel
több, - s az első osztályokban nem egészen 16.000 diák kez-
di meg tanulmányait. az új tanév kedvező tapasztalata, hogy egy-
re több az olyan fiatal, aki valamilyen szakképzettség megszer-
zése után a termelőmunkában akar elhelyezkedni. gimnáziumba és
technikumba például nem egészen 14.000-en - a tavalyi létszámnál
kevesebben - jelentkeztek, ugyanakkor 4 százalékkal többen tanul-
nak majd szakmátadó középiskolában. ezekben az intézményekben a
4600 első osztályos közül háromezret ipari, illetve kereskedelmi
szakmára képeznek ki, a többiek egyéb szakképzettséget szerezhet-
nek. még nagyobb az érdeklődés az ipari tanulóképzés iránt, ahol
a tavalyi 23 százalékról 31 százalékra nőtt a jelentkezők
száma. az ipari tanulók közül 12.000-en a munkaügyi minisztérium
irányítása alatt álló nagyüzemi képzésben vesznek részt, négyezren
a helyi iparban tanulnak, ötezeröttszáz fiatal pedig a szaktárcák
képeznek ki. /mti/

...

8.10/-n

-6-

bb 10. huszezer forintos megtakarítás

i di/gk/m/

1965. augusztus 13.

a vörös csillag traktorgyár ifjú műszaki szakemberei 20 000
forintot takarítottak meg az első félévben. a mérnökök és techni-
kusok - vállalatuk szellemében - egyebek között új technológiai
eljárások kidolgozásával és a visszatérő selejtök okainak felku-
tatásával, illetve megszüntetésével érték el eredményüket. az
üzemben ezenkívül több mint 500 fiatal részvételével mozgalom
bontakozott ki a minőség javítására. a kiszisták szavatolták:
nem adnak ki hibás alkatrészeket a kezükből. /mti/

...

bb 12. ocelot és nutriagalléros kabát a nőknek, fehér panofix
diszítés a serdülő lányok kabátján - őszi - téli gyártmányok a
május 1 ruhagyárban

i sz/tné/m/ki

1965. augusztus 13.

az őszi- téli előkészületek jegyében folyik a munka a május
1 ruhagyárban, a szalagokra a ballon és a pillekabátokon kívül
mind több szövetskabát kerül.

a belkereskedelem számára az őszi - téli idényre mintegy fél-
millió női, férfi és gyermek kabátot szállít a gyár. bár a pille-
kabátokból az eddiginél jóval több készül - negyedévenként mint-
egy 45 000- 50.000 - egyelőre még nem tudnak minden igényt kielé-
gíteni. ennek a rendelkezésre álló alapanyag mennyisége szab ha-
tárt. a ballon kabátok többnyire az ismét divatos raglánszabást
követik, anyaguk pedig műszállal kevert. az új jáva elnevezésű
ballonanyag minősége a külföldivel vetekszik. megkezdődött a hab-
szivacs-béléses ballon- és szövetskabátok tömeges gyártása is. a
poliuretán habbal kasírozott kabátokat férfiaknak és nőknek egya-
ránt gyártják. a férfiaknak ezenkívül az őszi 7500 kötöttpánt
galléros sportkabátot is készítenek.

a divat azt diktálja, hogy az eddiginél is több kabátot
szőrmézzenek. bár szőrme nem áll korlátlan mennyiségben a konfek-
cióipar rendelkezésére, mégis tízezer női kabátot galléroznak
ocelottal és nutriával. a serdülő lányok részére készülő 12.000
kabáttra fehér leopard és ocelot mintás panofix gallért varrnak.
ezen kívül, valódi szőrme hiányában, mintegy 20.000 kabátot di-
szítenek prémhatásu kínai és angol teddyberrel. /mti/

...

8.16/-n

-7-

bb 14. csökken a jogerősen elítéltek száma - bűnügyi krónika:
1964

i pr/tr/m/sr

1965. augusztus 13.

a központi statisztikai hivatal összeállította az elmúlt év bűnügyi krónikáját. az adatokból kitűnik, hogy évről-évre fokozatosan csökkent a büntettek, s ezzel párhuzamosan az elítéltek száma is; tavaly csaknem 7 százalékkal kevesebb embert ítéltek el jogerősen különböző büntettekért, mint 1962-ben.

szemléletesen mutatja a bűnügyi statisztika javulását a bűnvádi kategóriákon belüli arányok alakulása. amíg közveszélyes munkakerülésért 1960-ban még több mint 480 esetben kellett büntetni, addig ilyen esetekben 1964-ben már csupán 221 alkalommal hozott marasztaló ítéletet a bíróság. kevesebb volt az elmúlt évben a szándékos testi sértés is. 1962-ben még 8.500 esetben 1964-ben csak 7.000 alkalommal kellett bírósági úton eljárni a sérelmüket tetlegesen orvoslókkal szemben. a tartási kötelezettség elmulasztásáért indított perek száma évek óta nagyjából azonos szinten volt, ám tavaly némileg emelkedett. 1963-ban vala-mivel több mint 1.100-an, 1964-ben pedig csaknem 1.300-an álltak bíróság előtt, mert nem törődtek szüleikkel, gyermekeikkel, vagy életfársukkal. becsültséért, rágalmozásért az elmúlt évben 5.800 esetben került sor bünteteskiszabásra. ez a szám az előző években még jóval 7.000 felett volt, tehát jelentősen csökkent a rosszindulatu hírek, pletykák terjesztőinek száma.

még mindig sokan vannak viszont azok, akik csáki szalmájának tekintik a közvagyon. az előző évihez mérten 1964-ben csaknem 40 százalékkal emelkedett a társadalmi tulajdon kárára elkövetett lopások, sikkasztások száma. igaz viszont, hogy ezek kárösszege jóval alacsonyabb az 1963-as szintnél.

elgondolkoztató, hogy az elítéltek csaknem 24 százaléka tettő-nek elkövetésekor ittas állapotban volt. az alkohol hatása különösen két bűnvádi kategóriánál kiugró: a garázdálkodók 72, a hivatalos személyekkel szemben erőszakosan fellépők 60 százaléka öntött fel előzőleg alaposan a garatra.

az elkövetett bűncselekményekért 1964-ben több mint 26.000 esetben ítélte szabadságvesztésre a bíróság, ez hozzávetőlegesen 4.000-rel kevesebb, mint 1962-ben. a büntetések zöme, csaknem 23.000, egy évnél rövidebb időtartamu volt, ennek is mintegy 50 százalékat felfüggesztették. Leggyakrabban a lopás büntetésénél 2.258 alkalommal és a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésnél, 1.637 esetben élt felfüggesztési jogával a bíróság. a büntettek súlyának csökkenését mutatja, hogy egyre több vádlottat javító-nevelő munkára köteleznek. így tavaly csaknem háromszor annyian töltötték büntetésüket csökkentett fizetésű, alacsonyabb munkakörben, mint 1960-ban. gyakran élt a bíróság a pénzbüntetés eszközével is, 1964-ben 18.000 esetben alkalmazta ezt a büntetési formát, 20 százalékkal többször, mint a megelőző évben. /mti/

9.00/-n

-8-

bb 13. tíz százalékkal nőtt az idén a személyautók benzín igénye - erőfeszítések a nyári nagy gépkocsiforgalom üzemanyagellátására - ötven új készpénzfizetéses kut - bevált a 92-es szuperbenzin

i szf/né/vm/vg

1965. augusztus 13.

az idei nyár minden eddiginél nagyobb külföldi autósforgalma, a szemlátomást növekvő belöldi gépkocsiallóomány, a tankolóhelyek előtti torlódás újból követelődően előtérbe állítja a benzinkut-problémát.

az áfor kimutatása szerint a tavalyi első félévhez viszonyítva az idén 10 százalékkal több benzint vásároltak a kutaknál a személygépkocsi tulajdonosok. a növekedésre jellemző, hogy amíg a nagy kocsiforgalmu országokban havonta átlag 18.000 liter üzemanyagot szolgáltat ki egy-egy kutoszlop, nálunk, ahol lényegesen kevesebb a kocsi, havi 60.000 literes forgalommal van megterhelve minden egyes oszlop - mondják az áfor-nál. a vállalatnak megvannak a konkrét tervei a nagy terhelés csökkentésére, a torlódások enyhítésére, s ha a terveket sikerül megvalósítani, 1970-ben már „csak”, havi 40.000 literes forgalommal kell számolni oszloponként. az áfor addig is nagy erőfeszítéseket tett a helyzet javítására. legelső feladatának természetesen az üzemanyag-töltő-állomások szaporítását tekinti. törekvésében azonban nagy nehézségekkel küzd, főleg budapesten, ahol az ország gépkocsiforgalmának 40 százalékat az országos kuthálózat 14 százalékkal kénytelen lebonyolítani. nehézményezi az áfor, hogy a fővárosi kerületi tanácsok egyrészt meg nem értése, a telepítési helyek vontatott átengedése lassítja az új kutak építését. ez az oka, hogy az utóbbi években tulajdonképpen csak egyetlen új töltőállomással gyarapodott a budapesti kuthálózat, a dimitrov-térivel. a fővárosi kutépítési helyzet jelenleg a következő:

a markó utca - balassi bálint utca sarki, már tavalyi befejezésre szánt kutbővítése még mindig húzódik, mert hatósági kívánságra a tervet menetközben módosítani kellett. ennek ellenére ebben az évben befejezik a munkát. a tizenharmadik kerületi béke uton engedélyezett és elkezdett kutépítést a kerületi tanács vétőjára leállították, s jelenleg is áll. a liszt ferenc téri bővítés hosszas huzavona után a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának döntésével érkezett a megvalósuláshoz, de pillanatnyilag még mindig vita van a hatodik kerületi tanács és az áfor között az új épület méreteit illetően. ebben az évben hozzáfognak a műegyetemi-rakparti, a lumumba utcai, a gubacsi uti kut építéséhez és a szabadság térinek a bővítéséhez. remény van rá, hogy a csepeli kossuth lajos utcai állomás telepítését is megkezdhetik. ezeket a tankolóállomásokat a jövő esztendőben adhatják át. a következő évben a margitszigeten a nagyszálló közelében, a tizenegyedik kerületi irinyi józsef utcában és a kilencedik kerületi határ uton kezdenek kutépítést. ebbe a programba tartozik a liszt ferenc téri bővítés is.

/folyt.köv./

9.08/-n

-9-

/bb 13. tíz százalékkal...1.folyt./vm

vidéken valamivel kedvezőbb a helyzet. nemrég helyezték üzembe a sümegi és a dunaujvárosi új töltőállomást, közforgalmúvá tették a pécs-kővágószőlősi eddigi körületi tankolóhelyet. most készült el a győri, a váci és a nyíregyházi új kut. jövőre kiskunfélegyházán, balatonfüreden, esztergomban, miskolc-hejőcsabán kezdenek kuttelépítéshez. országosan összesen 34 új kut építését tervezik 1966-ban.

Lényegesen hozzájárult ezen a nyáron a torlódások enyhítéséhez, különösen pedig a külföldi autósok tankolásának megkönnyítéséhez, hogy 50 állomást készpénzfizetéses kuttá szervezett át az áfor. budapesten kilenc kutnál vezették be az utóbbi hónapban a készpénzfizetést a jegyes rendszer helyett: a mézváros utcai, a halász utcai, a szentendrei uti, a liszt ferenc téri, a damjanich utcai, a soroksári, a fehérvári, a váci uti és a hubay téri kutnál. sokat javított a helyzeten a 92-es oktánszámú szuperbenzin ideiforgalombahozatala is. különösen a külföldi autósok vásárolják, de a belföldiek is mindinkább ezt veszik nagykompresszió viszonyú kocsijaikhoz. ennek eredményeként a szuperbenzin-fogyasztás fokozatosan emelkedik. a külföldi autósok véleménye szerint a magyar szuperbenzin ma már megközelíti a legjobb külföldi benzinek minőségét. /mti/

bb 16. „kormosodik”, a szegedi fűszerpaprika - két hét múlva kezdődik a szedés

vid ká tr vm

1965. augusztus 13.

a szegedi körzetben - csongrád és békés megyében - hat és félezer holdat foglalnak el a fűszerpaprika ültetvények. a termeltető vállalat szakembereinek legutóbbi felmérése szerint a terület tíz százaléknál kiemelkedően jó termés várható. a töveken 10-15 fejlett csó található. a terület 80 százaléknál közepesen fejlett a növény, míg a többi részen - főleg tápé és algyő határában - a mélyfekvésű földeken károkat okoztak a belvizek. a korán kiültetett bokrok termése már „kormosodik”, barnás, feketésen színeződik, ami az érés kezdetét jelenti. ez a pusztaszeri, a tömörkényi és a csanyteleki termelőszövetkezetekben tapasztalható elsősorban, ahol melegágyi palántákat neveltek. e közös gazdaságok már augusztus végén tudnak szállítani paprikát. /mti/

9.12/-n

-10-

bb 18. korszerűsítik a váci iskolákat

vid/gö/tf/m/sr

1965. augusztus 13.

vácott az idén többmillió forintot költenek az óvodák és az iskolák tatarozására, korszerűsítésére. a legnagyobb építkezés a széchenyi utcai iskolában folyik: a csökkent képességű gyermekek általános iskolája 1.2 millió forintos költséggel új emeletet kap. szeptemberre készül el a rádió uti lakótelep új, 50 férőhelyes óvodája, két másik óvodát pedig 110.000 forintos költséggel korszerűsítene. a tanév kezdetére elkészül a Löwy sándor gépipari technikum új, korszerűen berendezett tanműhelye, valamint két laboratóriuma. új köntöst kap a siketnémák tanintézte is. /mti/

bb 19. újabb középkori leletek a gorsiumban

vid/tf/tr/m/sr

1965. augusztus 13.

nagyhirű műemlékünk, a tác melletti római kori gorsium már eddig is számos meglepetéssel szolgált a régészeknek: több tízezer leletet hoztak itt felszínre. közöttük van jónéhány középkori tárgy is, annak bizonyítékai, hogy a rómaiak települése egészen a törökidőig lakott terület volt. a legutóbbi ásatásokkal újfent értékes középkori maradványokra bukkantak: egy körülbelül a 11-12. században emelt lakóház romjaira. érdekes, hogy a ház valamikori építői „bontási” anyagokat is bedolgoztak, mégpedig római kori építmények kőmaradékait. /mti/

bb 20. hetven zenekar muzsikál a balatonon üdülőknél

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

a balaton-parti nyaralótelepeken, ahol a fürdőzés vitorlázás után esténként mintegy százezer üdülő- és kirándulóvendég keres szórakozást: a szabadtéri mozik és a zenés éttermek, presszó-kombinátok a leglátogatottabbak. az üdülőhelyeken 70 tánczenekar és népzenei együttes gondoskodik a vidám hangulatról s a talp alá valóról. balatonfüreden, siófokon, keszthelyen a nyári idényre csehszlovák és lengyel tánczenekart szerződtettek. külföldi vendégeink legszívesebben a cigányzenét hallgatják, s így elsősorban a hangulatos csárdákba térnek be. /mti/

9.15

- 11 -

bb 15. gazdaságos magyar eljárás a mangánérc mangán- és kobalt-tartalmának kinyerésére, illetve a nikkel és a kobalt szétválasztására

1 tz tm vm ki

1965. augusztus 13.

az ötvös Loránd tudományegyetem fizikai, kémiai és radiológiai tanszékén három oldat - egy világos husszinű, egy zöld és egy kádarcfröccsre emlékeztető - szemlélteti, hogy a tanszéken olyan problémákat oldottak meg, amelyeken már évek óta törték a fejüket a szakemberek bel- és külföldön egyaránt.

a kutatás, amelyben dr. Lengyel sándor professzor irányításával dr. kerti józsef adjunktus vezetésével a tanszéknek körülbelül 40 munkatársa vett részt, kitűnő eljárást talált két igen értékes nyersanyag gazdaságos „feltárására”, illetve kinyerésére.

sikerült ugyanis a mangánércből meglepően egyszerű módon olyan oldatot készíteni, amely nemcsak a mangánszulfátot tartalmazza - ami önmagában is értékes export-cikk - hanem a kobaltot is. ez utóbbi többek közt például az urkuti karbonátos mangánércben is előfordul. ez a kobalt, amely csak gondot okoz és végülis veszendőbe megy, ha a cél pusztán a tiszta fémmangán kitermelése, most a tanszék eljárásának második fázisa révén szintén igen olcsón kitermelhetővé vált. a haszon tehát kétfős: tisztább lesz a mangán és értékesíthető a kobalt is. az urkuti mangánérc kobalt-tartalma ugyan viszonylag csekély, az érckészlet azonban olyan óriási, hogy a „sok kicsi sokra megy”, elve alapján még így is tetemes értéket képvisel. hiszen ennek a fémnek a világpiaci ára ma tonnánként körülbelül 7000 dollár.

az eljárás két fázisának eredménye a husszinű, illetve a kádarcfröccshöz hasonló folyadék: az első a mangánszulfátot és kobaltot tartalmazó oldat, a másik a tiszta kobalt oldata.

a harmadik, a zöld oldat viszont nikkelt és kobaltot tartalmaz. ez a két anyag ugyanis a természetben általában együtt fordul elő és szétválasztásuk különösen akkor nehéz, ha az „együttesben”, aránytalanul kicsi a kobalt részvétele. a tanszék viszont olyan eljárást talált a kobalt elválasztásához, amely szorosan kapcsolódik a nikkel-kitermelés egyik amugyis elkerülhetetlen műveletéhez és azt alig valamivel drágítja meg. ezzel a módszerrel tehát a kobalt kitermelése akkor is gazdaságos, ha mennyisége egészen elenyésző a nikkeléhez képest.

a két eljárás itthon is, külföldön is nagy érdeklődést váltott ki. /mti/

9.30/-n

-1-2-

bb 22. kísérleti kis autószerelviz bács megyében

vid/tné/m/szf

1965. augusztus 13.

a bács megyei izzák községben a helyi autósok kérésére kis szerviz-állomást rendez be a földművelésszövetkezet. a kis szervizt kisebb karbantartási munkákra teszik alkalmassá - mint a mosásra, zsírozásra, lefúvásra.

szakértő kezeli majd a műszaki berendezéseket, a egyben tanácsokkal is ellátja az autósokat. az egyelőre kísérleti kis szervizt a jövőben több helyen is berendezik, ha beválik. izzákon kívül ugyanis ma már számos olyan község van a megyében, ahol 200-300 személy-, illetve tehéngépkocsit tartanak nyilván, s mesze esnek az amugy is mindig zeufolt városi szervizektől. /mti/

bb 23. kétszáz kiló egy háztáji gazdaságból

vid/tá/tr/m

1965. augusztus 13.

tavaly nyolcezer tojást és kilencvenöt kiló libát értékesített háztáji gazdaságból a rimóc községbeli vincze jánosné. a nógrádban kitűnő eredménynek számító háztáji áruterelés és értékesítés jutalmaként vinczénét moszkvai utazásra küldték. nemrég tért vissza a külföldi utról, s máris újabb háztáji árúértékesítési rekordról érkezett hír rimócról. vincze jánosné eddig ötezer tojást és kétszáz kiló libát adott el a felvásárlóknak. /mti/

bb 24. fél kilós répafejek - holdankint majdnem kétszáz mázsa cukorrépa van már a somogyi földekben

vid/ká/tr/m

1965. augusztus 13.

az ideai rendkívüli csapadékos időjárás kedvezett a cukorrépa fejlődésének. somogyban a közös és az állami gazdaságok határában több mint nyolcezer holdnyi területen dus, naragoszöldszinű a levélzet, szépen „hiznak”, a répafejek. a legutóbbi felméréseknél több helyen találtak fél kilós, sőt ennél is súlyosabb cukorrépákat. a kaposvölgyben gazdálkodó göllei béke termelészövetkezet határában hatvan holdas táblán a főszaot figyelembevételével már több mint kétszáz mázsa cukorrépa van egy holdon, rekordtermés ígérkezik. másutt is jók a kilátások; holdankint majdnem kétszáz mázsa cukorrépa van már a földben. /mti/

9.40/-n

-13-

bb 25. magyar festőművész emlékei gorkijról: magnószalagon - az elbeszélés muzeumi „tárgy” lett

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

nyolcvanöt esztendősen miskolcon él mokry-mészáros dezső festőművész, akinek piketúrája jobbra az 1930-as évek pesti tárlatain aratott sikereket. a hajlott koru mester dus fantáziájú művészetéről most a „suomein nainen”, című finnországi lap reprodukciókkal illusztrált cikket közölt. nem felejtették tehát el az északi országban mokry-mészáros festmény festményeit, amelyeknek finnországi bemutatója egyébként meglehetősen régen volt: az első világháboru után.

a világjárt mester fiatal korában volt párizsban, több évet töltött capriban és nápolyban: barátai szálak fűzték a jeles orosz regényíróhoz, makszim gorkijhoz. vele való kapcsolatát, hozzá fűződő emlékeit most - a miskolci herman ottó muzeum kérésére - „szóba foglalta”, s elbeszéléseit magnószalagra rögzítették. a több száz méternyi felvétellel a muzeum gyűjteménye gyarapodott. /mti/

...

bb 26. mikro-könyvtárak székesfehérvári parkokban

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

ötletes kezdeményezésként olvasószolgálatot szervezett a székesfehérvári vörösmarty-könyvtár a nyugdíjasok és a diákok kedvelt pihenőhelyein - a parkokban. az első ilyen, ugynevezett mikro-könyvtárak a város vidám parkjában és a zichy-ligetben működnek. választékukat rövidebb írásokból - jobbra novelálások és verseskötetektől, utinaplókból - állították össze, hogy a pihenő-üldögélők egy-két óra alatt ki tudják olvasni a kölcsönzött könyveket. a hasznos időtöltés, művelődés új fórumain naponta 25-30 kötet forog közkezen. /mti/

...

bb 27. jubilál vas megye központi táncgyűjtése

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

fennállásának 10. évfordulóját ünnepli az idén a vas megyei központi táncgyűjtés. tagjai zömmel pedagógusok, tanítóképzősök és népművelők. az együttes - amely járt már egyebek között olaszországban és ausztriában is - jubileumára egy történelmi táncjáték betanulásával készül. a népi-nemzeti tánc a szabadságharc előtti időszakban bécs báltermeiben a magyar nemzeti öntudat művészi kifejezője volt, s a vasi táncosok most egy 1845-ös bécsi ujság krónikája, leírása alapján „elevenítik fel”. /mti/

...

9.50/-n

-14-

le

bb 17. 22 ország küldöttel tanulmányozzák a magyarországi lán- és tőzeg-hasznosítást - előkészületek a kilencedik nemzetközi lán-kongresszusra

i le vm ká

1965. augusztus 13.

európa 45 millió hektárnyi lánterületéből magyarországra mindössze 100.000 hektárnyi jut, a külföldi szakemberek mégis nagy érdeklődéssel készülnek a szeptember 12.-16. között hazánkban sorra kerülő kilencedik nemzetközi lánkongresszusra. az érdeklődés egyrészt a természeti körülményeknek szól: „a balaton mellett, 60.000 hektáron terül el a világ legdélőbb fekvésű siklápja, amely ennél fogva a legjobb hasznosítási lehetőségeket nyújtja. a magyar szakemberek nemzetközi tekintélyt vívtak ki a lehetőségek kiaknázásával. - ezért kérte fel a vaduzban székelő nemzetközi lánkutató társaság a lánfalajok hasznosításával immár másfél évtizedes eredményesen foglalkozó keszthelyi agrártudományi főiskolát a kongresszus megrendezésére.

a lánterületek, illetve az azokat alkotó tőzeg hasznosítása négy tágabb szakterületet érint. okszerű gazdálkodással a lánon virágzó mezőgazdasági termelés folytatható; a kitermelt tőzeg fontos ipari nyersanyag; az eloxidálódott tőzeg, azaz az iszap a gyógyászatban játszik nagy szerepet, s végül: a természetes lánokban fennmaradt ősi növényzet a botanika számára jelentős. az eddigi nyolc lánkongresszus mindegyike, elsősorban a helyi adottságok miatt, többé-kevésbé egyoldalú volt. a négy szakterület a keszthelyi kongresszuson szerepelhet első ízben egyenlő súllyal, most nyílik először alkalom arra, hogy a mezőgazdaság, az ipar, a gyógyászat és a botanika képviselői együttesen és külön-külön, szekciónként is megvitatják ez irányú közös problémáikat, hiszen helyben megvan a lehetőség mind a négy főtéma gyakorlati művelésének tanulmányozására.

a balaton mellett 35.000 hektárnyi meliorált lánterület áll mezőgazdasági művelés alatt, mégpedig olyan okszerű gazdálkodással és vízrendezéssel, hogy a tőzegvágyon is csaknem teljes egészében megmaradt. a vindornyaszlósón 10 éve bányásszák a tőzeget, modern felületi eljárással, s így az ipari nyersanyag kitermelése után a mezőgazdaság számára is jó termőterületet hagynak vissza. hévízen van európa legnagyobb felületű gyógytava, s az itt alkalmazott egyik gyógymód - a betegek egészségügyi mozgása természetes téban - világviszonylatban egyedülálló. a kis-balatonnak és környékének növényvilága a botanikusoknak nyújt gazdag kutatóhelyet. a kongresszus résztvevői tanulmányutak keretében megtekintik mindezeket az üzemeket, intézményeket, s a programba vett előadások, viták egy részét is ott tartják.

/folyt.köv./

le

10.55/-n

-15-

bb 25. magyar festőművész-émlékei gorkijról: magnószalagon - az elbeszélés muzeumi „tárgy.” lett

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

nyolcvanöt esztendőskor miskolcon él mokry-mészáros dezső festőművész, akinek piketúrája jobbra az 1930-as évek pesti tárlatainak aratott sikereket. a hajlott koru mester dus fantáziájú művészetéről most a „suomein nainen,” című finnországi lap reprodukciókkal illusztrált cikket közölt. nem felejtették tehát el az északi országban mokry-mészáros festmény festményeit, amelyeknek finnországi bemutatója egyébként meglehetősen régen volt: az első világháború után.

a világjárt mester fiatal korában, volt párizsban, több évet töltött capriban és nápolyban: baráti szálak fűzték a jeles orosz regényíróhoz, makszim gorkijhoz. vele való kapcsolatát, hozzá fűződő emlékeit most - a miskolci herman ottó muzeum kérésére - „szóba foglalta,” s elbeszéléseit magnószalagra rögzítették. a több száz méternyi felvétellel a muzeum gyűjteménye gyarapodott. /mti/

bb 26. mikro-könyvtárak székesfehérvári parkokban

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

ötletes kezdeményezésként olvasószolgálatot szervezett a székesfehérvári vörösmarty-könyvtár a nyugdíjasok és a diákok kedvelt pihenőhelyein - a parkokban. az első ilyen, ugynevezett mikro-könyvtárak a város vidám parkjában és a zichy-ligetben működnek. választékukat rövidebb írásokból - jobbra novelálások és verseskötetektől, utinaplókból - állították össze, hogy a pihenő-üldögélők egy-két óra alatt ki tudják olvasni a kölcsönzött könyveket. a hasznos időtöltés, művelődés új fórumain naponta 25-30 kötet forog közkezen. /mti/

bb 27. jubilál vas megye központi táncegyüttese

vid/tf/gk/m/sr

1965. augusztus 13.

fennállásának 10. évfordulóját ünnepli az idén a vas megyei központi táncegyüttes. tagjai zömmel pedagógusok, tanítóképzősök és népművelők. az együttes - amely járt már egyebek között olaszországban és ausztriában is - jubileumára egy történelmi táncjáték betanulásával készül. a népi-nemzeti tánc a szabadságharc előtti időszakban bécs báltermeiben a magyar nemzeti öntudat művészi kifejezője volt, s a vasi táncosok most egy 1845-ös bécsi ujság krónikája, leírása alapján „elevenítik fel.” /mti/

9.50/-n

-14-

le

bb 17. 22 ország küldöttel tanulmányozzák a magyarországi lán- és tőzeg-hasznosítást - előkészületek a kilencedik nemzetközi lán-kongresszusra

i ie vm ká

1965. augusztus 13.

európa 45 millió hektárnyi lánterületéből magyarországra mindössze 100.000 hektárnyi jut, a külföldi szakemberek mégis nagy érdeklődéssel készülnek a szeptember 12.-16. között hazánkban sorra kerülő kilencedik nemzetközi lánkongresszusra. az érdeklődés egyrészt a természeti körülményeknek szól: „a balaton mellett, 60.000 hektáron terül el a világ legdélkebb fekvésű síklánya, amely ennél fogva a legjobb hasznosítási lehetőségeket nyújtja. a magyar szakemberek nemzetközi tekintélyt vívtak ki a lehetőségek kiaknázásával. - ezért kérte fel a vaduzban székelő nemzetközi lánkutató társaság a lánalajok hasznosításával immár másfél évtizede eredményesen foglalkozó keszthelyi agrártudományi főiskolát a kongresszus megrendezésére.

a lánterületek, illetve az azokat alkotó tőzeg hasznosítása négy tágabb szakterületet érint. okszerű gazdálkodással a lánon virágzó mezőgazdasági termelés folytatható; a kitermelt tőzeg fontos ipari nyersanyag; az eloxidálódott tőzeg, azaz az iszap a gyógyászatban játszik nagy szerepet, s végül: a természetes lánokban fennmaradt ősi növényzet a botanika számára jelentős. az eddigi nyolc lánkongresszus mindegyike, elsősorban a helyi adottságok miatt, többé-kevésbé egyoldalú volt. a négy szakterület a keszthelyi kongresszuson szerepelhet első ízben egyenlő súllyal, most nyílik először alkalom arra, hogy a mezőgazdaság, az ipar, a gyógyászat és a botanika képviselői együttesen és külön-külön, szekciónként is megvitatásuk ez irányú közös problémáikat, hiszen helyben megvan a lehetőség mind a négy főtéma gyakorlati művelésének tanulmányozására.

a balaton mellett 35.000 hektárnyi meliorált lánterület áll mezőgazdasági művelés alatt, mégpedig olyan okszerű gazdálkodással és vízrendezéssel, hogy a tőzegvagyon is csaknem teljes egészében megmaradt. a vindornyaszőlőszőn 10 éve bányásszák a tőzeget, modern felületi eljárással, s így az ipari nyersanyag kitermelése után a mezőgazdaság számára is jó termőterületet hagynak vissza. hévízen van európa legnagyobb felületű gyógytava, s az itt alkalmazott egyik gyógymód - a betegek egészségügyi mozgása természetes téban - világviszonylatban egyedülálló. a kis-balatonnak és környékének növényvilága a botanikusoknak nyújt gazdag kutatóhelyet. a kongresszus résztvevői tanulmányutak keretében megtekintik mindezeket az üzemeket, intézményeket, s a programba vett előadások, viták egy részét is ott tartják.

/folyt.köv./

le

10.55/-n

-15-

/bb 17. 22 ország.....1.folyt./vm

a kongresszusra 200-nál több külföldi vendéget várnak, öt világrész 22 országából. a 42 hazain kívül 120 külföldi előadást jelentettek be, szerzőik között az érintett tudományágak sok nemzetközi tekintélyű képviselője szerepel. a kongresszus első négy napjára Keszthelyen, illetve környékén kerül sor, a szeptember 16-1 ünnepélyes záróülést pedig Budapesten tartják./mti/

bb 21. kenyérgyár - tíz községnek

vid tné vm szf 1965. augusztus 13.

nagy építkezés kezdődött Nagylétán: 18 millió forintos beruházással korszerű sütőüzem készül el a jövő évben a határmenti községben. a Nagylétai kenyérgyár 10 község lakosságát látja majd el naponként friss kenyérral és péksüteménnyel./mti/

bb 28. nemzetközi „vetélkedő”, diógyőrött a nemesacél öntvények Lyukacsosságának megszüntetésére

vid tné vm sz f 1965. augusztus 13.

a Lenin kohászati művekben és más hasonló üzemekben régi probléma, miként lehetne csökkenteni az anyagfelhasználást a nemesacélok gyártásánál. ezeknek az értékes acélfajtáknak anyagvesztése ugyanis a jelenlegi technológiával eléri a 10-20 százalékot is. ennek elsősorban az az oka, hogy a folyékony acél formába, téglalybe öntésénél az öntecs tetején - szaknyelven - lunkerosság, lyukacsosság keletkezik, s ezt a részt mint használhatatlant, le kell vágni. a népgazdasági szempontból is fontos kérdés megoldására, az anyagfelhasználás minél nagyobb mértékű csökkentésére az idén nagyjelentőségű nemzetközi versengés kezdődött diógyőrött. addig egy angol, egy olasz és egy osztrák cég mutatta be lunkercsökkentő eljárását. rövidesen jugoszláv vállalat is a vetélkedők sorába lép. a diógyőri kohászat több ujitócsoportja is versenyre kelt. az egyik csoport eljárását például az elektroacélműben már sikert ígérően alkalmazták, s sorra próbálják a többiekét is. az eredmények egybevetése után a leggazdaságosabb, leginkább célravezető módszert országosan bevezetik, majd azokban az üzemekben, amelyekben nemesacélokat készítenek./mti/

10.00/-n

-16-

bb 29. szervezett formában gondoskodnak a háztáji gyümölcsösök pótlásáról Győr megyében

vid/ká/tr/m

1965. augusztus 13.

alapos felújításra szorulnak Győr megyében a háztáji gyümölcsösök. a korábbi években ugyanis a kiöregedett fákai nem mindig tudták pótolni, az idén pedig a bel- és árvizek tizedelték meg az állományt. a földművelésszövetkezetek az idén először szervezett formában gondoskodnak a háztáji gyümölcsösök felújításáról. az őszi és tavaszi telepítési időben 83.000 facsemetét adnak pótlásra, ezenkívül kétmillió bogyógyümölcs szaporító anyagot és ötvenezer nemes szőlőültványt bocsátanak a háztáji gazdaságok rendelkezésére. a földművelésszövetkezeti szakemberek szaktanáccsal is szolgálnak, a későbbiekben pedig segítenek a kártevők elleni védekezésben./mti/

bb 30. a legkisebb település fiataljai

vid/tf/tr/m/sr

1965. augusztus 13.

vértesacsa - lévén fejér megye egyik legkisebb települése - fiataljainak korábban alig nyílt valami szórakozási lehetőségük, ezért az érdekeltek nem kis örömmel fogadták a községi kieszervezetnek azt a javaslatát, amely ifjúsági önképzőkör alakítását szorgalmazta. az irodalom s a művészetek iránt érdeklődők fiúk, lányok által nemrégiben létrehozott művelődési csoport tagjai programba vették klasszikus és modern irók, költők, festő- és szobrászművészek munkásságának megismerését./mti/

bb 31. 1410 mezőgazdasági tanuló a hajduságban

vid/ká/tr/m/

1965. augusztus 13.

tizenkét szakmában 510 elsőéves mezőgazdasági tanulót szerződtek erre az iskolai évre a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek és állami gazdaságok. velük együtt ez év őszétől kezdve a három évfolyamon 1410 fiatal ismerkedik a mezőgazdasági szakmával. a termelőszövetkezetek a szakmunkástanulók fejlesztési terveket. a fiúk közül sokan választották az öntözési gépész szakmát, míg a lányok elsősorban a kertészetben és a baromfitelepszézetekben dolgoznak majd./mti/

10.05/-n

-17-

bb 32. a társadalmi munka gondosabb kamatoztatásáért...

vid tf tr vm sr

1965. augusztus 13.

tatabányán 1,700.000 forint értékű társadalmi munkát vettek tervbe erre az esztendőre, régebben azonban gondot okozott, hogy az önkéntes munkások segítőkészségét nem mindig tudták a leghasznosabb formában kamatoztatni. például a város szocialista brigádjai - amelyek száma csaknem 700-ra tehető - mindig „bevetésre” készek, de sokszor nem akad számukra tennivaló, a hazafias népfront városi szervezete most bizottságot hozott létre: a társadalmi munkaerő észszerű felhasználására, elosztására, a bizottság feladataiból részt vállalt a nagyobb ipari üzemek számos szakembere, közöttük statisztikusok, kalkulátorok, műszaki ellenőrök, először a szénbányászati trösztnél és bányáinál, üzemeinél kínálkozó 7.000 óra társadalmi munka legcélszerűbb gyümölcsöztetéséről gondoskodnak./mti/

bb 33. már a jövő évre dolgoznak a zalaegerszegi újváros építői

vid tné vm szf

1965. augusztus 13.

a zalaegerszegi újvárosban elkészült az első ezer lakás, a modern bérházakból álló lakótelep tovább terjeszkedik, a városépítők megkezdték a jövő évből átadásra kerülő lakások építését, a tél beállta előtt öt épületet, összesen 208 lakást hoznak tető alá, az első 35 lakásos épületet már februárban átadják, a jövő évből átadásra kerülő 425 lakást mindössze 100 munkás, 50 szakember és 50 segédmunkás építi fel, illetve szereli össze panelekből, a jövő évre dolgozó építők a második lakóépület alapozását is megkezdték./mti/

bb 34. ensz diplomáciai tanfolyam hallgatói budapesten

tné vm

1965. augusztus 13.

a függetlenségüket újonnan elnyert országok külügyi képviselői részére rendezett ensz diplomáciai tanfolyam hallgatói, dragoszlav protics ensz főtítkárhelyettesnek, a tanfolyam igazgatójának vezetésével néhánynapos látogatásra budapestre érkeztek, a tanfolyam 21 hallgatójának tulnyomó része afrikai országok állampolgára, a látogatás célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek a magyar népköztársaság külpolitikájával, s a magyar külügyminisztérium szervezetével, munkájával./mti/

10,10/m

- 18 -

bb 35. a Lotto nyerőszámai

tné/m/cz

1965. augusztus 13.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint budapesten a sportfogadási és Lotto igazgatóság kulturtermében megtartott Lotto sorsoláson a 33. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

18, 37, 41, 58, 74.

/mti/

bb 36. javulóban az üdülőtelepek zöltség - és gyümölcs ellátása: hat megye szállít friss zöldséget a balaton partjára - a mátrában még mindig hiányoznak az őszibarack

i cs/sk/ö/vid/m/ká

1965. augusztus 13.

a növényvegetáció két-három hetes késése ez évben több nehézséget, okozott a nyári élelmiszerellátásban, különösen érezhetőek voltak ezek az üdülőtelepek friss zöltségfélékkel, gyümölcsökkel való ellátásában, a legutóbbi hetekben erőteljes javulás kezdődött mindenütt a zöltség- és gyümölcsfronton, a legforgalmasabb üdülővidékekről érkezett jelentések a termelőüzemek és a kereskedelem eddiginél szélesebbkörű összefogásáról, szorosabb kapcsolattartásról, s a máris biztató eredményekről tanuskodnak.

a balaton északi partján évente mintegy 900 vagonnyi friss zöltséget és gyümölcsöt fogyasztanak, ennek a mennyiségnek körülbelül felét a főszezon két hónapjában igénylik a nyaralóvendégek, a gyümölcsszükségletnek körülbelül kétharmadát veszprém megyéből, helyi felvásárlás útján fedezték idén, a vegyes zöltségfélékből azonban csak csongrád, szolnok, bács-kiskun, heves és pest megye segítségével tudnak eleget adni, most, a főszezonban a megnövekedett vendégserreg ellátásához naponta mintegy 200-220 mázsa gyümölcsre van szükség, a megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai az őszi- és sárgabarack-igényeket nagyrészt ki tudják elégíteni, ugyanakkor hiány mutatkozik almából, s az idén szokatlanul későn érő sárgadinnyéből.

/folyt.köv./

11.30/-n

-19-

le

/bb 36. javulóban....1.folyt./vm

a legutóbbi hetekben a kisebb hiányosságoktól eltekintve már megfelelő volt az ellátás. az illetékes kereskedelmi szervek külön gondoskodnak a megnövekedett forgalom idején az árukészletek rendszeres feltöltéséről: szombaton és vasárnap átlag 40 százalékkal több árut szállítanak a telephelyekre, a sátoráborok és a szabad strandok népes vendégseregének ellátását a naponta közlekedő mozgó-bottok segítségével oldják meg.

a balaton déli partján lévő üdülőtelepek, valamint a törzslakosság ellátásáról 54 mék kereskedelmi egység és hat balatonmenti termelészövetkezet gondoskodik. a korai gyümölcsfélékből gyenge volt a termés somogyban, így a friss gyümölcsellátást a távolabbi vidékekről vásárolt árukkal pótolták. a legutóbbi hetekben észrevehetően megjavult a zöldség- és gyümölcsszállítás: a kereskedelmi hálózat minden nap rendszeresen nagymennyiségű friss árut szállít az üdülőtelepekre, illetve az árudákba. rendszeres szállítója az üdülőtelepeknek a balatonendréd-i zöld mező, a balatonlellei balatongyöngye és a balatonszentgyörgyi délbalaton termelészövetkezet. a szekszárdi állami gazdaság legutóbb megkezdte a csabagyöngye szőlő szállítását, amiből a mék máris több mint 15 mázsát vásárolt fel és továbbított az elárusító helyekre.

az elmúlt évekéhez képest lényegesen javult a velencei-tó partvidékének zöldség- és gyümölcsellátása is. jelenleg a nap minden szakában, nyitástól-záróig állandóan friss áruval várják vásárlóikat az üzletek. a négy állandó jellegű szaküzlet és a két pavilon naponta több mint 15 mázsa kiváló minőségű zöldséget: paprikát, paradicsomot és főzelékféléket, továbbá hét mázsányi gyümölcsöt kap. a szövetkezetek fejr megyei értékesítő központjának kis tehergépkocsija állandóan gondoskodik az itt-ott megfogyatkozó friss áruk pótlásáról. a zavartalan ellátás érdekében a mék 78 közös gazdasággal kötött szállítási szerződést. a megyében hiányzó áruféléseket pest, veszprém és bács megyéből szerzik be.

borsod megyében 12 üdülőhely ellátásáról gondoskodik rendszeresen a szövetkezetek értékesítési központja: naponta 50-60 mázsa zöldségféléket szállítanak a bükk-hegység üdülőtelepeire, továbbá aggtelek-jósvafőre és miskolc-tapolcára. aggteleken és jósvafőn különösen jó az ellátás, miskolc-tapolcán a megnövekedett forgalom lebonyolítására három pavilont állítottak fel. a hét végén mindig elegendő áruval látják el a bükkszentkereszt, a szentléleki, a hollóstatói üdülőtelepeket is. a mátra-hegység üdülőinek zöldség- és gyümölcsellátásában ugyancsak észrevehető javulás mutatkozik a korábbiakhoz képest.

/folyt.köv./

12,20/m

- 20 -

le

/bb 36. javulóban....2.folyt./vm

a heves megyei mék szállitmányai rendszeresen érkeznek a mátrai üdülőkhöz: hetenkint 3-4 vagonnyi friss zöldséget kapnak. bőségesen volt mindig zöldborsó, bab, paprika, dinnye, viszont a mátrai vendégek gyakran hiába keresték az őszibarackot./mti/

- . -

bb 37. kiosztották „ a népművészet mestere,, és a „kiváló népművelő,, kitüntetésekét

t áe tné vm sr

1965. augusztus 13.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban átadták „ a népművészet mestere,, és a „ kiváló népművelő,, kitüntetésekét az idejű jelölteknek. az alkotmány ünnepe alkalmából évenként kiosztásra kerülő kitüntetést aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese nyújtotta át.

a népművészet terén kifejtett kiváló alkotó munkájukért „ a népművészet mestere,, kitüntető címet kapta.

békás jánosné énekes
borbás mihályné szövő
borsós géza fazekas
csejtei istván, népzene-sz-zenekarvezető
erdei lajos szűrszabó
jóni ferenc mesemondó
nyakas miklósne szövő
szebenyi mária himző
varga kettő lászló faragó

a közművelődés terén kifejtett eredményes munkájukért a „kiváló népművelő,, kitüntető címet kapta:

ács miklósne, a népművészeti intézet főosztályvezetője,
bakó ferenc, az egri dobó istván vármúzeum igazgatója,
dr.bikácsi lászlóné, a fővárosi szabó ervin könyvtár csoportvezetője
csiky julia a mátészalka és vidéke körzeti földművesszövetkezet művészegyüttésének vezetője
csőke anna, a pest megyei szmt központi könyvtárának vezetője,
gróf tiber, a hazai fésűsfonó művelődési házának igazgatója,
korán jeno, az elzett fémlémezipari művek soproni zárgyára művelődési otthonának igazgatója,
nyisztor györgy, elek község művelődési házának igazgatója,
dr.nyitrai lajos, a kalocsai járási könyvtár igazgatója
ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára
/folyt.köv./

12.30

- 21 -

le

/bb 37. kiosztották.....1.folyt./vm

róka gedeon, a tudományos ismeretterjesztő társulat csillagászati választmányának titkára,
rumpler lászlóné, az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezete budapesti bizottsága könyvtárának vezetője,
simó tibor, a csepel vas- és fémművek szakszervezeti bizottsága kulturoosztályának vezetője
szabó gyula, az encsi járási könyvtár igazgatója,
szabó jános, a veszprém megyei tanács vb művelődési osztályának helyettes vezetője
szalay lászló, a szombathelyi tanítóképző intézet igazgatója,
dr.szász ferenc, a szamosujlaki általános iskola és művelődési otthon igazgatója,
szécsi józsef tanár, szeged megyei jogu városi tanács vb. zenei szakreferense,
szücs lászlóné, a budapest tizenegyedik kerületi tanács vb. népművelési csoportjának vezetője,
ujszási gyula, a pest megyei moziüzemi vállalat igazgatója.

a kitüntetettek nevében szebenyi mária, illetőleg bakó ferenc mondott köszönetet a magas elismerésért. az ünnepség után fogadást adtak a kitüntetettek tiszteletére./mti/

..

bb 38. 533 féle tankönyv - több mint 14 millió példányban - a tankönyvkiadó sajtótájékoztatója

t fe sk vm

1965. augusztus 13.

az 1965-1966-os tanév tankönyvellátásáról tájékoztatták pénteken a magyar sajtó házában, a művelődésügyi minisztérium és a tankönyvkiadó képviselői az újságírókat. ebben a tanévben 74 féle tankönyv és a hozzátartozó munkafüzet jelenik meg, több mint 9 millió példányban. míg 1963-ban és 1964-ben csak általános iskolai tankönyvek jelentek meg a reformtankönyv-kiadás keretében, ebben az évben - néhány tankönyv kivételével / választható nyelvek tankönyvei rajz és ének/- a gimnáziumok első osztályában is megkezdik az új tanterv alapján készült reformkönyvek kiadását. az idén megjelenő új általános iskolai tankönyvek kiadásával eléri, hogy az általános iskola 1-6. osztályában valamennyi tárgyból, sőt a 7. osztályban is, - az orosz, a történelem és a számtan kivételével - új tankönyvek állnak a tanulók rendelkezésére. a jövő tanévben az általános iskola valamennyi osztályában befejeződik az új tanterv szellemében a tankönyvek kicserélése.

a gimnázium első osztályában új tankönyvet kapnak a tanulók magyar nyelvből és irodalomból, történelemből, oroszból, kémiából és földrajzból, míg matematikából egyes iskolákban csupán kísérleti tankönyveket.

az új tankönyvek korszerűbbek, közelebb kerülnek a tanulókhöz, figyelembe veszik életkori sajátosságukat.
/folyt.köv./

13.10/-n

-22-

/bb 38. 533 féle.....1.folyt./vm

sikerült eleget tenni egyik legfontosabb szempontnak: a sokat emlegetett maximalizmus csökkentésének. kerülik a felesleges adatokat, évszámok felsorolását; ugyanakkor sok elgondolkoztató kérdést, feladatot, az érdeklődést felkeltő, de nem megtanulandó kis olvasmányokat tartalmaznak. az új tankönyvek helyesen szolgálják a szocialista embernevelést, a tanulók sokoldalú fejlődését, a gyakorlati életre való nevelést. az új tankönyvek formájukban is fejlődést mutatnak, a jobb és tartósabb kötés, a szebb papír, a korszerűbb és higiénikusabb tipografizálás, valamint a szemléltetést szolgáló két színű nyomási eljárás, sikeres alkalmazása, egyre inkább jellemzői az új tankönyveknek.

az idei tanévre tervezett új tankönyvek lényegében mind elkészültek. néhány tankönyv kéziratát többször átdolgozták, s ennek következtében teljes példányszámát nem tudják egészében szeptember 1-re biztosítani, a szükséges példányszámok egy része előreláthatólag egy-két heti késéssel jut el az iskolához.

az 1965-ös tanévben már több a reform szellemében készült egyetemi tankönyv jelenik meg. a jövő években már valamennyi egyetemi tankönyv a reform alapján készül el. a tankönyvek elkészítésének határideje - az általános és középiskolai tankönyvektől eltérően - nem ragaszkodik szigorúan a szeptember 1-hez, de minden tantárgyból jegyzet áll a hallgatók rendelkezésére, amíg a tankönyvek elkészülnek

az egyetemek és a főiskolák az 1965-1966-os tanévre összesen 3000 féle jegyzet elkészítésével számolnak körülbelül másfélmillió példányban. jelenleg az első félévre szükséges mintegy 2200 féle jegyzet készítése folyamatban van. július 30-ig megjelent 500 féle; raktárkészlet van 400 féléből; nyomdában gyártás alatt van 600 féle; kiadóknál, munkában van és augusztusban nyomdába kerül 300 féle. az adatokból kitűnik, hogy mintegy 1800 féle jegyzet egymillió példányban a tanév elejére biztosítva van.

az általános és középiskolák nappali, esti és levelező tagozatainak, valamint az egyetemek és főiskolák hallgatói számára összesen 533 féle tankönyvet, mintegy 14.770.000 példányban biztosítottak az 1965-1966-os tanévre.

az általános iskolai tankönyvek eladása az elmúlt években jól bevált gyakorlat szerint - kizárólag - az általános iskolákban történik. az általános iskolai tanulók a tankönyveket már az első tanítási napon kézhez kapják.
/folyt.köv./

13-22/-n

-23-

/bb 38. 533 féle....2.folyt./vm

a középiskolai tanulóknak 320 közismereti tankönyv 3,750.000 példánya szükséges. ennek a mennyiségnek döntő többsége elkészült és már a terjesztő vállalatoknál várja az elszállítást. ugyancsak eljut a gimnáziumokhoz a 13 fajta - reform-tankönyv is.

budapesten a tizedik, tizenhetedik, tizennyolcadik és a huszadik kerület gimnáziumaiban a tanulók az iskolákban kapják meg a tankönyveket. a fel nem sorolt kerületek gimnáziumai a tankönyveket a kijelölt könyvesboltokban szerezhetik be. a gimnáziumokban kifüggesztik, hogy melyik könyvesbolt foglalkozik a tankönyvek árusításával. a gimnáziumi tankönyvek árusítása augusztus 22-én megkezdődik.

a középiskolai tankönyveket vidéken általában az iskolákban kapják kézhez a tanulók.

a levelező oktatásban résztvevők az iskolákban könyvutalványt kapnak, amelyet a kijelölt könyvesboltokban válthatnak be.

a főiskolák és egyetemek hallgatói a kijelölt könyvesboltokban vásárolhatják meg a szükséges tankönyveket. a jegyzeteket - a vásárlási utalványok ellenében - a kijelölt helyeken vehetik át.

a sajtótájékoztatón ismertették azoknak a tankönyveknek nevét is, amelyek a medicina egészségügyi kiadónál, a mezőgazdasági kiadónál, továbbá a műszaki könyvkiadónál jelennek meg./mti/

...

bb 40. közlekedési balesetek

1 fe/sk/m/sr

1965. augusztus 13.

a 8. kerületben, a mező imre ut és a kállai éva utca kereszteződésénél horváth józsefné, 56 éves nyugdíjast, egy 23-as villamos elütött. az asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 2. kerületben a vörös hadsereg utján gulyás imre, 67 éves nyugdíjast, kulcsár gábor, 17 éves műszerész motorkerékpárjával elütötte. az idős embert súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a 10. kerületben, a kerepesi uton egy személygépkocsi elütötte zrak zoltán, 10 éves tanulót. a gyermeket súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

...

13.30/-n

-24-

bb 39. időjárásjelentés

sk/m/ cz

1965. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. augusztus 13-án, 13 órakor:

további lassu melegedés

a magas földrajzi szélességekről származó igen hideg légtömegek nagyobb része jelenleg kelet-európában okoz lehülést. ezzel szemben az atlanti-óceáni központi ciklon előoldalán fokozatos melegedés kezdődött, a hőmérséklet tegnap már nagy területen a 25, franciaország déli felében a 30-33 fokot elérte. a melegedés folyamata ma hajnalra a magasabb légrétegekben a kárpát-medence légterében is megkezdődött. hazánkban tegnap északkeleten tovább tartott a hűvös levegő beáramlása, az ország többi részén a napsütés következtében lassu melegedés kezdődött. ez utóbbi területeken 9-13 órán át sütött a nap, északkeleten a gyakori felhőátvonulások miatt csak 2-8 óras napfénytartam alakult ki. a duna vonalától keletre, kevés hely kivételével, keletkezett futó zápor, budapest, poroszló, kiskunfélegyháza háromszögön belül zivatar. a lehullott eső mennyisége 1-3 milliméter között váltakozott, de egerben 4, tiszakécskén 5, jászapátin és hortobágyi-halastón 6, putnokon 9 millimétert ért el. a hőmérséklet tegnap napközben az északkeleti megyékben csak 17-20,7fokig emelkedett.

Tmáshol 20-23 fokig emelkedett.

ma hajnalra 7-12 fokig hült le a levegő. ma délelőtt tovább javult az idő, de északkeleten egy-két helyen még futó zápor keletkezett. a hőmérséklet 10 óráig debrecen és nyíregyháza környékén csak 14-17, máshol 18-19 fokot ért el.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 16.8 fok volt, 4.8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 18 fok.

várható időjárás szombat estig: kisebb felhőátvonulások, szórvaosan előforduló futóesővel, zivatarral. mérsékelt, változó irányú szél. hűvös éjszaka, kissé fokozódó nappali felmelegedés.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: - 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 20-25 fok között.

a duna vizállása: 451 centiméter. /mti/

...

13-34/-n

-25-

le

bb 41. előkészítő tanfolyam az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karán

le/m/ká

1965. augusztus 13.

az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki kara 1965 szeptember 1. től 9 hetes tanfolyamot szervez a levelező tagozat 1966 januárjában nyíló 1. évfolyamára jelentkezők részére. a tanfolyamra jelentkezhetnek azok a mezőgazdasági, valamint az azzal kapcsolatos szakterületen dolgozók, akik budapesten vagy környékén laknak, középiskolai végzettségüket és legalább másfél éves munkaviszonyukat igazolják. jelentkezési határidő augusztus 28, a levelező tagozat felvételi vizsgái november elején lesznek.

jelentkezési lapot és a tanfolyammal kapcsolatos felvilágosítást a kar dékáni hivatala /bp. 11. villányi ut 29. telefon: 259-560 / ad./mti/

...-

bb 42. vetik a biborherét vas megyében

vid/ká/sk/m

1965. augusztus 13.

vetik a vasi táj jellegzetes növényét, a biborherét. a megye termelészövetkezetei az idén is több ezer holdon vetnek bibort magfogsra, elsősorban pápóc, kenyeri, kemenesmagasi, ostfelyaszonyfa környékén. /mti/

...-

bb 43. szóváltásból verekedés, majd halál

tné/m/sr

1965. augusztus 13.

a napokban török jános 36 éves közgazdász a kohóipari értékesítő vállalat eladója és kelemen ferenc 17 éves ipari tanuló budapesti lakosok között szóváltásból, verekedés támadt, melynek következtében kelemen ferenc a sérülésébe a helyszínen belehalt. török jánost a budapesti rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte, az ügyet tovább vizsgálják. /mti/

...-

14.00/-n

-26-

bb 44. hazaérkezett az operettszínház együttese triesztből

t s/hné/m/sr

1965. augusztus 13.

péntekre virradóra autóbusszal hazaérkezett a fővárosi operettszínház 110 tagú együttese olaszországból. a társulat tizenkét napot töltött triesztben, s hat alkalommal lépett fel a castello san guisto kastély 4500 személyt befogadó színpadán. a fővárosi operettszínház művészei a triezsti nyári szabadtéri fesztiválon nagy sikert arattak. a mosoly országa, a bál a savoyban című operetteket és a budapest show című operett-összeállítást két-két alkalommal mutatták be.

az olasz lapok elismeréssel írnak a budapesti művészekről./mti/

...-

bb 45. üzembe helyezték a komlószárítókat

vid/ká/tr/m

1965. augusztus 13.

dél-bácska komlóskertjeiben megkezdtek a toboz betakarítását. az állami gazdaságok 200 hold komlótermő területén fél-ezren szedik a sör egyik alapanyagát. a nyersanyagot teljes egészében a megyében készítik elő a sörgyártáshoz. a bajai és a hosszuhelyi állami gazdaság szárítóüzemében megkezdtek a nyers komló osztályozását, szárítását a sörgyárak részére. a szovjet, a cseh, a francia és a belga komlófajtákat külön dolgozzák fel. /mti/

...-

bb 46. kiváló gabonatermés a lajta-hansági állami gazdaságban

vid/ká/tr/m

1965. augusztus 13.

a lajta-hansági állami gazdaságban, ahol az idén 12.500 holdon termeltek kalászosokat, befejezéshez közeledik az aratás. a takarmánygabona már magtárakban van. az 1300 hold ősziárpa 17, az 1100 hold tavaszi árpa pedig 16 mázsás átlag-terméssel fizetett. a nyolcezer hold buza zöme is fedél alatt van már. az eddig learatott terület minden holdjáról 18 mázsa szemet csepeltek ki a kombájnok. /mti/

...-

14,30/m

-27-

bb 47. megkezdődött az őszi lehalászás

vid/ká/tr/m/cz

1965. augusztus 13.

a gyomai viharsarok halászati termelőszövetkezetben megkezdtek egy 46 holdas tó lehalászását. a tavasszal erre a területre csaknem 22.000 kétnyaras pontyot helyeztek ki. néhány hónap alatt a halak testsulya megkétszereződött, egy-másfél kilogrammosra növekedett.

a körösi halászoknak az ivadékmentés is sok elfoglaltságot ad: az ártéren rekedt halivadékok millióit juttatják vissza a folyókba. ebben a munkában nagy részt vállalnak a sporthorgászok is. /mti/

...

bb 50. megkezdődött a semmelweis emlékülés - szoboravatás a semmelweis orvostörténeti házban

t ms sk vm sr

1965. augusztus 13.

pénteken a magyar tudományos akadémia dísztermében semmelweis ignác halála 100. évfordulójának emlékére kétnapos ünnepi nagygyűlés kezdődött. az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének orvos-gyógyszerésztörténeti szakcsoportja, a magyar tudományos akadémia orvostörténeti bizottsága és a hazafias népfront által rendezett ünnepségen nagy számban vettek részt a magyar orvostudomány ismert személyiségei, ott voltak a szovjet, bolgár, csehszlovák, német, osztrák és román orvosok képviselői.

dr. vedres istván, az egészségügyi miniszter első helyettese nyitotta meg az ünnepi ülést.

- a magyar orvostudomány kiválóságai és a magyar egészségügyért felelős állami, társadalmi szervek tisztában vannak azzal, hogy egészségügyünk, orvostudományunk jelenlegi kedvező helyzete és színvonalának további emelkedése is összefügg az orvostörténet nagyjai, köztük semmelweis ignác életművének megbecsülésével és továbbfejlesztésével - mondotta többi között.

- az ünnepi tudományos ülés fő témája a gyógyító munka közben a betegnek okozott, illetőleg az orvos vagy ápoló által elszenvedett, ugynevezett iatrogén ártalmak elleni küzdelem, semmelweis életművéhez kapcsolódó probléma. a kérdés iránt tapasztalt egyre fokozódó érdeklődés alapján joggal várhatunk a két semmelweis évforduló közötti viszonylag rövid idő alatt is jelentős eredményeket az iatrogén ártalmak visszaszorításában. reméljük továbbá, hogy ez az idő figyelemreméltó eredményeket hoz majd egy másik, semmelweis életművétől ugyancsak elválaszthatatlan problémakörben, a népszaporodás alakulásában, az ezt meghatározó rendkívül bonyolult, egészségügyi és más tényező és feltételek megjavításában is. a gondolatok jegyében kívánok sok sikert az ünnepi nagygyűlésnek és az ezt követő évek munkájának.

/folyt.köv./
15.10/a

- 28 -

me

/bb 50. megkezdődött.....1.folyt./vm

ezután babics antal akadémikus, az akadémia orvostudományi osztálytitkára a magyar tudományos akadémia elnöksége nevében köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit, majd sós józsef akadémiai levelező tag, a budapesti orvostudományi egyetem rektora mondott emlékbeszédet. emelkedett szavakkal méltatta a nagy tudós korszakalkotó munkásságát, amellyel a baktériumok felfedezése előtti időben eljutott az aszeptikus és az antiszeptikus felismeréséhez és az élet hordozóit, az anyákat mentette meg az életnek.

dr. farkas károly professzor, az országos reuma- és fürdőügyi intézet igazgatója, az orvos-gyógyszerésztörténeti szakcsoport elnöke szólt ezután a nagygyűlés jelentőségéről. utána átnyújtotta sós józsef professzornak, a budapesti orvostudományi egyetem rektorának és dr. halmai jános gyógyszerész-professzornak a magyar orvostörténet megalapozója, a 200 évvel ezelőtt élt weszprémi istván emlékére alapított érmeket. a két professzor kimagasló érdemeket szerzett szaktudományuk művelésében és az orvostörténelem fejlesztésében.

dr. v.bologa kolozsvári professzor, a nemzetközi orvostörténetész társaság alelnöke a társaság üdvözlését tolmácsolta és hangoztatta: semmelweis emlékének ápolása, eredményeinek továbbfejlesztése nemcsak a magyar orvostudomány, hanem az összes duna-völgyi nemzetek orvostudományának fontos kérdése. dr.j.gheletter bukaresti professzor a román orvosok nevében üdvözölte a nagygyűlést.

az ünnepi ülés résztvevői ezután átmentek budára az apród utca 1-3 alatti semmelweis orvostörténeti muzeumba, amelyet az anyák megmentőjének egykori szülőházából építettek és a múlt évben a ház udvarát lezáró várfalban helyezték el semmelweis földi maradványait. haranghy lászló akadémiai levelezőtag, az akadémia orvostörténeti bizottságának elnöke, leleplezte a sírkamra előtt felállított emlékszobrot, borsos miklós kossuth-díjas szobrászunk anyaság című alkotását, majd dr. vedres istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, a minisztérium nevében koszorút helyezett el semmelweis sírjánál. ezután a semmelweis család, a magyar tudományos akadémia, a budapesti orvostudományi egyetem, a hazafias népfront, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete és nőgyógyász szakcsoportja, az országos béketanács, a magyar nők országos tanácsa, az országos reuma- és fürdőügyi intézet, az orvostörténeti könyvtár és a semmelweis orvostörténeti muzeum nevében koszorúzták meg a sirt. a muzeum igazgatója, dr. fekete sándor professzor ismertette a semmelweis-ház újjáépítésének történetét, majd a jelenlevők megtekintették a semmelweis-szobát.

/folyt.köv./
15.30/a

- 29 -

me

/bb 50. megkezdődött.....2.folyt./vm

délután a magyar tudományos akadémián megkezdődött a tudományos ülés, amelynek témája: az iatrogén ártalom az orvostörténelem tükrében. dr. regöly-mérei gyula professzor bevezető előadása után neves orvostudósok számoltak be, hogyan alakult ez a kérdés az egyes orvosi szakmák történetében.

a tudományos ülést szombaton folytatják./mti/

bb 48. új örlőművet építenek mádon

vid tné vm szf

1965. augusztus 13.

a hegyaljai ásványbánya és örlőmű mádi bentonit üzeme mellett új örlő építését kezdték meg. az ugynevezett rideg ásványokat, többek között a papíriparban töltőanyagként használt zeolitot, a csiszolóanyagként használt tufa-féleségeket, valamint a porcelán készítésére is alkalmas bombolyi kaolint dolgozzák majd fel az új üzemben. ezeket a kemény ásványokat évről évre jobban keresik, s nemcsak hazai, de külföldi megrendelésre is évről-évre nagyobb mennyiséget kell előállítani.

az új üzemben két nagyteljesítményű örlőgépet szerelnek majd fel, s évente mintegy 60.000 tonna anyagot őrölnek meg a világszínvonalnak megfelelő minőségben.

az új üzem építésére körülbelül 57 millió forintot költenek. nagy gondot fordítanak a dolgozók egészségvédelmére is. korszerű porelszívó berendezések tisztítják meg a levegőt a lisztfinom-ságu kvarciszemcséktől, hogy szilikózisos megbetegedés ne fenyegetse a munkásokat.

az új örlők már az alapozásánál tartanak, az anyag tárolására szolgáló silóknak pedig a vasbetonszerelésén dolgoznak. az új üzem a tervek szerint a harmadik ötéves tervidőszakban lép majd munkába./mti/

bb 49. Ülést tartott a vasutasszakszervezet központi vezetősége

vm cz

1965. augusztus 13.

a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége pénteken ülést tartott. szabó Antal főtitkár beszámolója alapján megvitatták az mkszmp ideológiai irányelveivel kapcsolatos szakszervezeti teendőket. a vita után az értekezlet résztvevői a végrehajtás biztosítását célzó határozatot fogadtak el./mti/

15.45/a

- 30 -

bb 56. Ünnepe a koreai népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából

hi/fe/gk/s sr cz

1965. augusztus 13.

a koreai népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából az mkszmp budapesti bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottsága péntek délután ünnepséget rendezett az országos gumipari vállalat központi üzemének művelődési termében.

részt vett az ünnepségen somogyi miklós, az mkszmp politikai bizottságának tagja, biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, szépvölgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkára, vas-witteg miklós, a szot alelnöke, dóra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára, jelen voltak a fővárosi, illetve a viii. kerületi szervezetek képviselői, az országos gumipari vállalat vezetői, kiváló dolgozói.

az ünnepséget - a koreai és a magyar nép himnuszának hangjai után - dapsi károly, a viii. kerületi pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd cseterki lajos, az mkszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság póttagja mondott beszédet.

bevezetőben emlékeztetett arra, hogy 20 évvel ezelőtt - 1945 augusztus közepén - korea földjén véget ért a háború, a szovjet hadsereg és a koreai partizánok hősiessége harca felszabadította az országot a japán gyarmati elnyomás alól.

- a koreai nép nagy nemzeti ünnepéről mi is észinté örömmel emlékezünk meg és testvéri üdvözlésünket, jókívánságainkat küldjük a tőlünk sokezer kilométerre lévő baráti ország szocializmust építő, dolgozó, szorgalmas népének, - mondotta ezután. - a nagy földrajzi távolság ellenére a koreai és a magyar nép nagyon közel áll egymáshoz, a szocializmust építő népek nagy családjában kialakult testvéri összefogás és barátság szálai fűzik össze. ez a barátság a népi hatalom kivívásáért folytatott forradalmi harcokban, a szocialista társadalom felépítéséért, a haza szabadságáért, függetlenségéért, a béke megvédéséért vívott közös küzdelemben kovácsolódott ki, s utunk, célunk ma is közös, népeink érdekei változatlanul azonosak. a magyar és a koreai nép eddigi eredményeinek és felemelkedésének kiapadhatatlan forrása a szocializmus ügyéhez való ragaszkodás, a tántoríthatatlan hűség a marxizmus-Leninizmushoz, a proletárnemzetköziséghez, amely mélyen áthatja barátságunkat és kapcsolatainkat.

/folyt.köv./
16.00/s

16.20/s

- 31 -

bb 56./ünnepség a koreai...../ 1.folyt./s

a továbbiakban arról szólt, hogy 1945 augusztusában nemcsak a felszabadulás órája érkezett el a koreai nép számára, hanem a társadalmi haladás és felemelkedés útja is megnyílt előtte. az ország dolgozó népe - a kommunisták pártjának vezetésével - kezébe vette a hatalmat, végrehajtották a földreformot, népi bizottságokat alapítottak, s 1948 szeptember 9-én megalakították a koreai népi demokratikus köztársaságot.

- a szovjet hadseregnek a japán fasizmus felett aratott győzelme, a koreai nép harca a gyarmati iga ellen, sajnos nem jelentette az egész koreai nép felszabadulását. az ország déli részét az amerikai hadsereg szállta meg, a japán imperializmus helyét az amerikai imperialisták foglalták el, akik a gyarmatosítás politikáját tovább folytatták, megakadályozták az ország békés egyesítését, s az ország lakosságának kétharmad részét kitevő dél-koreát gyarmati rabságba kényszerítették. az ország két részre szakadt, s az északi és a déli részén a fejlődés ellentétes irányban indult el.

az előadó ezzel kapcsolatban emlékeztetett az 1950 nyarán lejátszódott eseményekre, arra a napra, amikor az amerikai imperialisták felbujtására a liszinmanista csapatok megtámadták a koreai demokratikus köztársaságot. alig indult el tehát a koreai nép hazája északi részén a társadalmi haladás útján, máris fegyverhez kellett nyúlnia az imperialista agresszió elhárítására. három évig dult a kegyetlen háború, amelynek pusztításai súlyos károkat okoztak a népgazdaságnak, s újabb mérhetetlen szenvedést zúdítottak a koreai népre. s mit értek el az imperialisták a koreai háborúban? a koreai népet nem tudták sem megfélemlíteni, sem térdre kényszeríteni, ellenkezőleg, szégyenteljes vereség érte őket és bábjaikat. a koreai háborúban is bebizonyosodott, hogy az amerikai imperializmus és a világ reakciós erői nem cselekedhetnek saját elképzeléseik szerint, s a szocialista országok összefogása a világ más békeszerető erőivel együtt képes utját állni az amerikai imperializmus hódító terveinek. ennek a történelmi példának ma is érvényes másik tanulsága: az új szocialista társadalmat csak akkor tudjuk felépíteni, ha a szocialista országok nagy családjával együtt haladunk, ha közösen szállunk szembe a békés építőmunkánk ellen irányuló mindenfajta támadással.

/folyt.köv./

16.15/a

- 32 -

bb. 56./ ünnepség a koreai....2. folyt./a

a továbbiakban a szónok méltatta azokat a kimagasló eredményeket, amelyeket a koreai nép az utóbbi időszakban elért. a koreai népi demokratikus köztársaság népe két évtized alatt győzelemre vitte a szocialista forradalmat, lerakta a szocializmus alapjait, s a gyarmati-félgyarmati országot szocialista ipari-agrárországgá változtatta. a népi korea ma japán után ázsia egyik legfejlettebb ipari országa.

az eltelt 20 év alatt megváltozott az északkoreai falvak élete is és a mezőgazdaság fejlődése gyorsléptekkel haladt előre.

- a koreai népi demokratikus köztársaság népe azonban nemcsak hazájának politikai, társadalmi és gazdasági arculatát változtatta meg, hanem szebbé tette az emberek életét is. az újjáépült városok, a falvakban kigyulladt villanyfény, új gyárak, virágzó földek hirdetik a koreai nép élni akarását, jövőbe vetett rendíthetetlen hitét. az elért eredmények lehetővé tették, hogy növekedjék a nép minden rétegének életszínvonala, közkinccsé válják a kultúra. a koreai nép évezredes kulturájai napjainkban virágzik igazán, s a kulturális és közoktatási intézmények egész sora biztosítja a dolgozók művelődését. az ország népe örökre megszabadult az évszázados éhínségtől, a pusztító népbetegségekől, s ma boldogan él szocialista hazájában. sikeresen teljesíti jelenlegi hétéves tervét, s a szocialista vívmányok megszilárdításával, a természet gyors fejlesztésével szilárd alapokat teremt az anyagi és kulturális fejlődéshez.

- a koreai felszigeten 12 éve véget ért a háború, de korea ma is megosztott ország - mondotta ezután. - déli részének népe ki van szolgáltatva az amerikai imperializmusnak. az ország két része közti különbség állandóan nő, a szocialista korea gazdasági és kulturális eredményei évről-évre gyarapodnak, a tőle mesterségesen elválasztott dél-korea gazdasága viszont állandóan hanyatlak. az amerikai segéllyel és fegyverekkel fenntartott bábrendszer útját hétmillió munkanélküli, több mint egymillió paraszt nyomasztó éhezése kíséri. a gazdagok fénylő mulatóhelyei mellett nyomortanyák sorakoznak, az amerikai életforma „áldásai”, között gyökeret vert a korrupció, az erkölcstelenség, s a gyermekek tízezrei nőnek fel irástudatlanságban.

/folyt.köv./

16.20/a

- 33 -

a dél-koreai lakosság nem kér ebből a rendszerből, s leg-
hőbb vágya hazája újraegyesítése, a magyar népköztársaság
helyesli és támogatja azt a törekvést, hogy országa egyesí-
tését a koreai nép önállóan, minden külföldi beavatkozás
nélkül, demokratikus alapon, békés eszközökkel oldja meg.
ehhez mindenképp az szükséges, hogy az usa haladóktala-
nul vonja ki csapatait dél-koreából. az amerikai imperialis-
ták azonban nem tanultak koreai vereségükből, amint 15 év-
vel ezelőtt koreában, most ugyanugy vietnam népe ellen intéz-
nek meg-megújuló provokációs támadást, a vietnami nép
igazságos harca azonban elsöpri ezt az amerikai agressziót
is, mint ahogy kiűzte földjéről a korábbi imperialista gyar-
matosítók többszázeges hadseregét.

beszédét befejezve csaterki Lajos további győzelme-
ket és sikereket kívánt a koreai népi demokratikus köztársa-
ság népének és vezetőjének, a koreai munkapártnak a szo-
cializmus teljes felépítéséért, az ország egyesítéséért,
ázsia és a világ békéjéért vívott harcában. a nagy tapssal
fogadott beszéd után szon csön rjom nagykövet emelkedett
szólásra.

bevezetőben szintén háláját fejezte ki a nagygyűlés
résztvevőinek és az egész magyar népnek a koreai nép iránti
szolidaritás ezernyi megnyilvánulásáért, majd szólt hazá-
ja felszabadulása utáni fejlődéséről, korea népének
az ország újraegyesítéséért folytatott igazságos harcáról.

- országunk ötezer éves történetében az eltelt 20 eszten-
dő rövid időszak csupán, de ez idő alatt mégis hatalmas
tetteket vittünk véghez, amelyeket elődeink több ezer év küz-
delmei során sem tudtak megvalósítani - mondotta - a multban
minden más népnél rosszabb körülmények között, a szakadék
mélységében éltünk, de ki akartunk és ki tudtunk törni eb-
ből az elesettségéből. a felszabadulás után népünk határo-
zott léptekkel indult előre, szinte szárnyalni kezdett az
ígéretes jövő felé. a párt vezetésével igen rövid idő alatt
eredményesen végrehajtottuk a kapitalista, a feudalista
elnyomást felszámoló demokratikus forradalmat, s köztársa-
ságunk északi részén a haladás szilárd bázisát építettük
ki. az ország függetlenségéért folytatott elszánt harcok-
ban, az amerikai imperialisták és zsoldosok fegyveres
agressziója ellen állhatatosan küzdve szátvertük a táma-
dók erejét. népünk megőrizte hazája szabadságát és füg-
getlenségét, megvédte forradalmának nagy vívmányait.

/ folyt.köv./
16.24/s

a nagykövet ezután a népi demokratikus korea dolgozóinak
a szocialista építésben elért sikereiről szólt, elmondotta,
hogy korea hosszú időn át elmaradott, gyarmati agrár állam volt,
ma pedig korszerű iparral rendelkezik, a nagyméretű gépeket
s a fogyasztási cikkek százezernyi fajtáját maga állítja elő.
gyors ütemben halad előre az ország mezőgazdasága is, amelyet
szövetkezeti alapon szerveztek meg. ennek köszönhető, hogy a ga-
bonatermelés a felszabadulás előttihez viszonyítva kétszeresére
emelkedett, s ma már bőségesen kielégíti az ország lakosságának
szükségletét. a népgazdaság fejlődésével egyidőben virágzásnak
indult a kultúra is. az állam tetemes összegeket fordít a népokta-
tásra, például bevezették az általános hétfosztályos oktatást,
ujabban pedig tervet dolgoztak ki a kötelező tízéves poli-
technikai oktatási rendszer előkészítésére. az évszázados elma-
radottságból felemelkedett, az éhínségtől megszabadult koreai
nép ma boldogan él szabad hazájában. hangsúlyozta azonban, hogy
korea dolgozói az eddig elért eredményekkel - amelyekben a magyar
nép és a szocialista tábor más országainak hathatós anyagi és
erkölcsi támogatása is benne van - egyáltalán nem elégedettek,
tovább akarnak haladni a szocialista építés útján. legfontosabb
tervük, hogy a technikai és kulturális forradalmat
teljes egészében végrehajtsák, s az országot a hétéves terv
időszakának végéig korszerű, fejlett iparral rendelkező országgá
váltóztatják.

ezután arról tett említést a nagykövet, hogy míg köztár-
saságunk északi része a fejlődés magas fokára jutott el, addig
dél-korea gazdasági életének kibontakozását válságok nehezítik,
s az amerikai imperialisták 20 éves, gonosz gyarmati politikája
miatt a nép nyomorusága a mélypontra süllyedt. a déli ország rész
ipara szinte teljesen tönkrement, a munkaképesek között hét-
millió a munkanélküli, vagy félmunkanélküli, a dolgozók keresete
a létminimumnak alig egynegyedét teszi ki. visszafejlődött a déli
ország rész mezőgazdasága is. azelőtt itt bőségesen termettek a
gabonafélék, most évente körülbelül egymillió tonna behozatalra
szorulnak. elpusztul sokezer éves nemzeti kulturájuk is.

- a szenvedő dél-koreai nép minden boldogtalanságának
egyetlen oka: az amerikai megszállók imperialista gyarmatosító
politikája. dél-korea bátor népe, amely erőt merít az ország
északi részén élő konfitársai nagyszerű eredményeiből, egy ember-
ként száll szembe a hódítók törekvéseivel. az ellenállási
mozgalom mindinkább megerősödik, s egyre nagyobb területeket
fog át dél-koreában. az amerikai imperialistákat ez a hatalmas
forradalmi erő egyre súlyosabb helyzet elé állítja. szilárd
meggyőződésünk, hogy a testvérnépek és a békeszerető ember-
milliók támogatásával elérjük legszentebb célunkat, hazánk újra-
egyesítését, s ezzel népünk forradalmát véglegesen győzelem-
re visszük - mondotta a nagykövet.

/folyt.köv./
16.30/s

bb 56./ Ünnepség a koreai..../ 5.folyt./s

befejezésül hangsúlyozta, hogy a koreai nép sohasem felejtje el azt a támogatást, amelyet hazánk dolgozói a felszabadító háború idején, valamint a fegyverszünet utáni újjáépítés időszakában anyagilag és erkölcsileg nyújtottak számára. Ma a koreai és a magyar nép között a marxizmus-Leninizmus elvei alapján tovább fejlődik a barátság és együttműködés politikai, gazdasági, kulturális és egyéb téren. Korea népe őszintén örül a baráti magyar nép sikereinek, s nagyra értékeli a hozzánk fűződő testvéri barátságot.

a nagykövet a magyar és a koreai nép barátságát, a békeszerető népek egységét öltető szavakkal fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét.

a nagy tetszéssel fogadott beszédek után az internacionálé, majd művészi műsor következett./mti/

..

bb. 55. repülőgépes növényvédelmi bemutató vencsellőn

vid/ká/sk/a/-cz

1965. augusztus 13.

a nyíregyházi járási tanács mezőgazdasági osztálya pénteken repülőgépes növényvédelmi bemutatót rendezett vencsellőn. a termelészövetkezeti elnökök és főagronómusok részére. a földművelésügyi minisztérium két növényvédelmi repülőgépe jelent meg a szabadság termelészövetkezet földje felett, műtrágyát szórtak a legelőre, permetezték a dohányültetvényt, porozták a szőlőt. a jól sikerült bemutató után fila lajos, a földművelésügyi minisztérium repülőgépes növényvédő állomásának főagronómus helyettese és császár károly főpilóta tájékoztatta a megjelenteket a repülőgépes növényvédelem szerepéről, jelentőségéről, a gépek üzemeltetésének feltételeiről.

a járási tanács a bemutató rendezésével segítséget kívánt nyújtani a termelészövetkezeteknek ahhoz, hogy megismerjék és minél nagyobb területek növényvédelmi munkájához igényeljék a repülőgépeket./mti/

..

16.40/s

- 36 -

Mej

bb. 52. kitüntették az árvízvédelemben részt vett munkás-
őröket

sk/a/-cz

1965. augusztus 13.

az árvízvédelemben tanúsított kiemelkedő munkájukért a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kiváló szolgálatért érdemrendet adományozott tíz munkásőrparancsnoknak és munkásőrnek. a belügyminiszter 21 munkásőrt tüntetett ki a közbiztonsági érem arany-, ezüst- és bronzfokozatával. az árvízvédelemért emlékérmét 592 munkásőr, dicséret oklevelet pedig 551 munkásőr kapott./mti/

bb. 53. új borsóhántoló üzem

vid/tné/a/-szf

1965. augusztus 13.

új borsóhántoló üzem kezdte meg működését törökszentmiklóson. a budapesti soroksári utról idetelepített üzem kialakítására és korszerűsítésére három és fél millió forintot fordítottak. a csaknem teljesen automatizált hántolóban 24 óra alatt hat vagon borsót dolgoznak fel. augusztus eleje óta két műszakban működik az üzem. az év végéig 5 000 tonna borsó tisztítására, gőzölésére és fényezésére kerül sor. a munkafolyamatok nagy hányadát gépesítették: a vasuti kocsikból garatba ürítik, majd szállítószalaggal 65 vagonos lemezsilóba továbbítják a borsót. a különböző munkafolyamatok elvégzése után önműködő adagolóval töl-
tik zsákokba a kész borsót./mti/

..

bb. 54. olcsó acélfajtát állítottak elő diósgyőrön

vid/tné/a/-cz

1965. augusztus 13.

a Lenin kohászati művekben kitartó kísérletek után új összetételű olcsó acélfajtát állítottak elő.

a magas folyáshatáru acél tulajdonságai, mechanikai értékei - amint azt a vizsgálatok igazolták - jóval előnyösebbek a hasonló rendeltetésű eddigi hagyományos gyártmányokénél. az ugynevezett mikroötvöztetésű acél legfőbb jellemzői: a gyártáshoz kevés importanyag szükséges, előállításai költsége mintegy 15 százalékkal kisebb. a gép- és építőipari termékekhez, valamint más iparágak gyártmányaihoz is alkalmas, tehát széleskörűen használható. kevés ötvözőanyag tartalmánál fogva jó a hegeszthetősége, kedvezőbbek mechanikai adottságai is, a szokványos acéloknál jelentősen nagyobb terhelhetősége révén ugyanolyan értékű késztermékekhez mintegy 10 százalékkal kevesebb anyag szükséges belőle. tehát a különböző gyártmányokat kisebb súlyban állíthatják elő felhasználásával. az új acélfajtából, amely ivfényes -, valamint martin-kemencében egyaránt gyártható, eddig több adagot készítettek, ebben az évben egyelőre 400 tonnát gyártanak. a szabványosítás után megvan a lehetősége, hogy a felhasználó ipar, illetve a megrendelők sokkal nagyobb igényét is kielégítsék a mind vállalati, mind népgazdasági szempontból sok hasznot ígérő új gyártmányból./mti/

16.45/a

- 37 -

Mej

bb 51. 78 millió forint értékű telteljesítés, 67 millió forintos költségcsökkentés fél év alatt - konferencia a csepel vas- és fémművek munkájáról, feladatairól

kf/s ki cz

1965. augusztus 13.

a csepel vas- és fémművek vezetői pénteken az üzem pártbizottságának nagytermében egéssznapos konferencián vitatták meg a gyárriás eredményeit, munkáját, s az éves terv teljesítése érdekében megszabták a további tennivalókat. a tanácskozáson megjelent és felszólalt kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes.

a konferencián a tröszt vezetőinek egységes álláspontját tartalmazó beszámolót csatólászló vezérigazgató ismertette. megállapította egyebek között, hogy a gyár első félévi termelési tervét mintegy 78 millió forinttal, exportfeladatát pedig 18 millió forinttal telteljesítette. ehhez az eredményhez többlet eszközöket nem használtak fel, sőt a múlt év októberé óta csaknem ezer fővel csökkentették a létszámot. jó eredmény a csőgyár termelési tervének telteljesítése, amelynek értéke 43 millió forint. ugyancsak dicséretes munkát végzett az acélmű, a fémmű, a vas- és acélöntődék, valamint az egyedi gépgyár. a telteljesítés népgazdasági szükségleteket elégített ki, amit bizonyít a vállalatok készárúkészletének minimális szintje. a csepel művek kohászati üzemel 50.3 százalékát, gépgyártó vállalatok pedig 50.5 százalékát teljesítették az éves feladatnak. javult a termelési fegyelem. e tekintetben azonban az év hátralévő részében sok a tennivalója a rézhengerműnek. bár az üzemek a kiemelt termékekből a tavalyi első félévinél jóval többet gyártottak, az acélmű mégis 550 tonna melegen hengerelt késztermékkel, a fémmű 60 tonna sárgaréz félgyártmánnyal, a transzformatórgyár 4 800 négyzetméter radiátorral adós maradt, s e gyárak feladata az év végéig az elmaradás pótlásával is növekszik. javult, de még mindig nem éri el a kellő szintet a belső, a gyáregységek közötti együttműködés. a továbbiakban a vezérigazgató részletesen ismertette az anyaggazdálkodás, a belső szállítás, az értékesítés, a termelékenység és a művek gazdaságosságával kapcsolatos eredményeket, megszabta, mit kell tenni az első félévi tapasztalatok alapján. külön szolt a műszaki intézkedési terv végrehajtásáról, amelynek nyomán az első félévben a vállalatok 67 millió forinttal csökkentették a termelési költségeket. a tanácskozás jó eredménynek ismerte el, hogy a normaszigorításokat és a létszámcsökkentéseket megfelelő politikai és gazdasági előkészítés után hajtották végre. sikerült a normafelülvizsgálatokat meggyorsítani, aminek eredményeként a tervezett 700 000 helyett 800 000 normahórát takarítottak meg fél év alatt.

/folyt.köv./

16.53/s

- 38 -

bb 51./ 78 millió.../ 1.folyt./s

a vezérigazgató végül elmondotta, hogy az első félévben megteremtették az éves terv teljesítéséhez a feltételeket, de mert a műszaki intézkedések jelentős része csak ezután valósul meg - az évi beruházások 80 százalékára most kerül sor - rengeteg a tennivaló. fontos feladatként szabta meg a termelés műszaki előkészítésének további javítását; elsősorban az acélműben, az egyedi gépgyárban, a hradástechnikai gépgyárban, az öntődében és a kerékpárgyárban. a részletes tennivalókat a következő hetekben valamennyi gyáregységben külön-külön megbeszéljük, majd termelési tanácskozásokon ismertetik a dolgozókkal.

a vezérigazgató beszámolóját vita követte, amelynek során az üzemek vezetői beszéltek problémáikról, a munkát javító elképzeléseikről./mti/ -.-

bb. 59. anticiklon közép-európa felett: javult az idő, még hűvös, de szép, derült hétvége várható

1/cs/sk/a/ká

1965. augusztus 13.

kontinensünk három fő időjárás körzetre oszlik: finnországi és a szovjetunió európai területének nagy részén sarkvidéki eredetű légtömegek özönlnek déli irányba, óriási területeken változékony szel, csapadékos az idő. ugyanakkor skandináviától közép-európán át a földközi-tenger medencéjének középső vidékein hatalmas anticiklon-gerinc húzódik. a magasnyomású időjárás képződmény hatóterületén általában derült, szép idő köszöntött be, de a földközi-tenger partvidékének kivételével még itt is hűvös az idő. a legutóbbi jelentések szerint viszont nyugat-európa-szerte fokozódik a felmelegedés, számos megfigyelő állomás máris 30-33 fokot jelentett.

hazánk területén északkeleti irányból folytatódott a hűvös levegő beáramlása. a tiszta vidékén csütörtökön csak 17-20 fokig emelkedtek a maximumok, a dunától keletre fekvő vidékeken azonban még voltak futó záporok, zivatarok, de a lehullott csapadékmennyiség általában nem haladta túl a 3 millimétert. az ország középső és nyugati vidékein a maximumok 20-23 fok között alakultak ki. a budapesten mért napi középhőmérséklet csütörtökön érte el a mélypontot: 4,8 fokkal volt alacsonyabb a sokévi átlagnál. pénteken megkezdődött a lassu javulás, esőt csak miskolc környékéről jelentettek. a pénteki maximumok 19-22 fokig emelkedtek, a napi középhőmérséklet már „csak”, 2-3 foknyi meleggel maradt adósunk.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy szombatra az anticiklon hatása fokozottabban érvényesül a kárpát-medencében, s a hét végére tovább javul az idő. szombaton kisebb felhőátvonulások lesznek, szórva-nyos futó esőkkel, esetleg zivatarokkal. a mérsékelt, változó irányú szélre, fokozódó felmelegedésre számíthatunk. igaz ugyan, hogy pénteken még csak 20 fokig melegedett fel a balaton vize, a szombaton és vasárnap várhatólag növekvő számú napfényes órák azonban még néhány fokot mozdítanak majd fel-felé a vízhőmérők higanyszálán. a szombati maximumok előre láthatólag 20-25 fokig emelkednek. a hét végére kissé még hűvös, de napsütéses, szép kiránduló időre számíthatunk./mti/

17.10/a

- 39 -

bb. 57. elkészült a huszonötödik egyiptomi hajó balatonfüreden
vid/tné/a/szf 1965. augusztus 13.

a magyar hajó és darugár balatonfüredi üzemegységében elkészült az egyiptomi megrendelésre épített huszonötödik tolóhajó egység, amely a niluson teljesít majd szolgálatot. az egység egy tolóhajóból és uszályból áll. a motoroshajó gépei kedvező sebességgel hajtják a „hajóvonatot”, amely száraz áru szállítására alkalmas. a huszonötödik nilusi hajó nyersfoszfátot szállít majd a folyamon.

az új vizijárművet a megrendelő megbízottja, a germanischer Lloyd mérnöke vette át, aki elismerően nyilatkozott a magyar hajóépítők munkájáról.

a nilusra épített balatonfüredi egységek első példányait két év óta használják nagyobb üzemzavar nélkül. a balatonfüredi hajógyár a következő években is épít egyiptomi hajókat, a jelenleginél valamivel nagyobb befogadóképességgel./mti/

--

bb. 58. husz év alatt négy milliárd újítás a kohó és gépiparban
vid/tné/a/-cz 1965. augusztus 13.

a kohó- és gépipari minisztérium műszaki tudományos intézete és a vasas szakszervezet fejér megyei bizottsága újítási kiállítást rendezett székesfehérváron. a kiállítás az elmúlt husz év gépipari újítói tevékenységét, s az eddig elért eredményeket ismerteti meg a látogatókkal.

amint a kiállítási tablókából kiderül, az elmúlt husz év alatt négy milliárd újítást nyújtottak be a kohó és gépipar területén, s a jó elgondolásokért 1 milliárd 200 millió forint újítási díjat fizettek ki./mti/

--

17.23/a

- 40 -

Me

bb. 60. az árvízvédelemben részt vett szövetkezeti dolgozók kitüntetése

k/sz/tr/a/k1 1965. augusztus 13.

az okisz székházában pénteken délután ferenczi tibor a szövetség elnökhelyettese az árvízvédelemben kitünt dolgozók közül egynek a munka érdemrend bronz fokozatát, nyolcvannak árvízvédelmi érdemérem kitüntetést, ötven szövetkezeti tagnak pedig dicséret oklevelet nyújtott át.

a kisipari szövetkezeti dolgozók azonkívül, hogy részt vettek az árvíz elleni küzdelemben, eddig csaknek hét - millió forintot fizettek be a károsultak megsegítésére és 442 új lakást építenek újjá az árterületeken./mti/

bb. 62. a mahart közleménye

k/nbj/a/k1 1965. augusztus 13.

a mahart közli, hogy augusztus 20-án a dunai vizilünnepély és motorcsónakverseny előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatban augusztus 17-től a menetrend szerint közlekedő hajójáratokban az alábbi korlátozásokat lépteti életbe:

augusztus 17-én és 18-án a bem józsef térről 15.00 órakor induló surányi járat és ellenjárata;

augusztus 19-én a bem józsef térről 8.30 órakor induló surányi járat és ellenjárata nem közlekedik.

augusztus 19-én a vigadó térről 17.30 órakor induló sétatároló más útvonalon jár és a bem józsef téren nem köt ki.

augusztus 20-án a vigadó térről 6.30 órakor induló és leányfalui közlekedő járat, továbbá a bem józsef térről 8.30 órakor induló surányi járat, valamint a vigadó térről 10.00 órakor visegrád-nagymarosig közlekedő járat nem indul.

a vigadó térről 9.00 órakor visegrád érintésével esztergomig közlekedő sirály szárnyashajót 8.00 órakor indítja.

- vigadó térről 11.00 órakor induló sétatároló járat elmarad.

az esztergomból 6.50 órakor induló budapest vigadó téri közlekedő hajó csak újpest-magyar hajóállomásig közlekedik, ahová 10.35 órakor érkezik és onnan csak 13.00 órakor indul tovább a vigadó tere.

a központi hajóállomásról a 21.30 órakor induló hajó csak bajáig viszi az utasokat.

a többi járat a kiadott menetrend szerint közlekedik./mti/

17.50/a

- 41 -

Me

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 43.sz. hír/ szóváltásból verekedés, majd halál /
első sorában török jános életkora helyesen:

31 /harmincegy/ év

a második és a negyedik sorban a név helyesen:

k a l a m e n ferenc

/mti/

bb. 61. magyar küldöttség indonézia függetlenségének 20. év-
fordulója ünnepein

t/tf/tr/a/la

1965. augusztus 13.

szarka károly külügyminiszterhelyettes dobi istvánnak,
a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének személyes képví-
selőjeként, sukarnonak, az indonéz köztársaság elnökének
meghívására pénteken djakartába utazott, hogy magyar
küldöttség élén résztvegyen az indonézia függetlenségé-
nek 20. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken. az
ünnepeken résztvevő magyar küldöttség tagja turi ferenc
hazánk indonéziai nagykövete.

szarka károly külügyminiszterhelyettes bucsuztatására
a ferihegyi repülőtéren megjelent barcs sándor, az elnöki
tanács tagja, bojti jános külügyminiszterhelyettes, vala-
mint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt
sarino mangunpranoto, az indonéz köztársaság budapesti nagy-
követe./mti/

bb. 63. genetikai tudományos tanácskozás az akadémián

t/ms/gk/a/sr

1965. augusztus 13.

pénteken kétnapos genetikai tudományos tanácskozás kez-
dődt a magyar tudományos akadémián. a konferencián a
hazai kutatókon kívül amerikai és lengyel vendégek is
beszámolnak a baktérium-genetikai kutatások legújabb eredmé-
nyeiről. a kutatások igen lényeges szerepet játszanak a gene-
tikában, mert a mikroszkopikus élőlényeken aránylag rövid
idő alatt tanulmányozni lehet az öröklődést befolyásoló
tényezők hatását./mti/

18.10/a

- 42 -

bb. 64. befejeződött a homoktalaj-hasznosítási nemzetközi kon-
ferencia

vid/gk/a/la

1965. augusztus 13.

pénteken a kiskunsági homokvidék központjában, kecskemé-
ten tartotta záróülését a homoktalajok hasznosításával foglal-
kozó nemzetközi konferencia. a négy napos tanácskozás rész-
vevői megtekintették a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérle-
ti intézetet, ahol dr. hauer ferenc, az intézet kutatója
a homoki vetésforgó-kísérletekről tartott tájékoztatót. ezu-
tán összeállították a tanácskozás záró jegyzőkönyvét, ame-
lyet a résztvevő országok delegációinak vezetői irtak alá.
az okmányban a konferencián elhangzott referátumok alapján
javaslatot tettek a többi között a homoktalajok termőkéses-
ségének növelésére irányuló agrotechnikai eljárások ki-
dolgozására. az eljárásokat valamennyi együttműködő ország-
ban alkalmazzák majd. megállapodtak abban, hogy a követke-
ző konferencián újabb témakörrel bővítik a homok termőkéses-
ségére irányuló programot. így a magyarországi tapaszt-
alatok alapján napirendre tűzik a javított homokon alkal-
mazott szőlő-és gyümölcsstermesztési módszereket. eddig
ugyanis leginkább a homok szántóföldi művelésének problé-
máival foglalkoztak.

a tanácskozás résztvevői, a magyar, a csehszlovák, a
lengyel, a szovjet, a román és a jugoszláv szakemberek
dr. glied károlynak, az mszmp bács-kiskun megyei bizottsága
titkárának és madarász lászlónak, a megyei tanács vb. el-
nökhelyettesének társaságában az izsáki állami gazdaságba
látogattak. megtekintették a gazdaság területén létesít-
ett homoki szántóföldi öntözéses takarmánytermesztési ki-
sérleti telepet, valamint a gazdaság öntözött törpe-almását
és nagyüzemi szőlőjét./mti/

bb. 65. életmentőt tüntettek ki szekszárdon

vid/tné/a/sr

1965. augusztus 13.

junius 25-én medina mellett a síó holtágban fürdött
molnár jános 12 éves fiú. a víz elsodorta, s kiáltására
a közelben pihenő szanó józsef, a medinai béke tsz tag-
ja, ruhástól a vízbe vetette magát s kimentette a fuldok-
ló fiút.

szanó józsefnek bátor tettéért pénteken szabópál antal,
a tolna megyei tanács vb elnöke „életmentő emlékérmét”, s
az ezzel járó ezer forint pénzjutalmat nyújtott át. egy-
ben a kormány nevében köszönetet mondott az önfeláldozó élet-
mentésért./mti/

18.34/s

- 43 -

bb 66. szépségkirálynő választás a szegedi nemzetközi eszperantó táborban

vid/tné/s sr la

1965. augusztus 13.

a szegedi nemzetközi eszperantó tábor résztvevői - 11 ország 330 pedagógusa - pénteken a studium női tagjai közül szépségkirálynőt választottak. a szegedi miss eszperanto címet ziotkowska malgorzata varsói pedagógusnő nyerte. a szépségverseny második helyezettje a pécsi sudár sarolta, harmadik helyezettje pedig a bolgár donka kostova, a tábor tinnovoból érkezett hallgatója lett.

a tábor vezetősége a szépségverseny győztesének és helyezetteinek értékes, eszperanto nyelven kiadott könyveket adott át ajándékkul./mti /

--

bb 67. időjárásjelentés

gk/s la

1965. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. augusztus 13-án, pénteken 19 órakor :

további lassu melegedés

várható időjárás szombat estig :

kisebb felhőátvonulások, legföljebb néhány helyen előforduló futó esővel. mérsékelt, változó irányú szél. a nappali fölmelegedés kissé fokozódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között./mti /

--

19.30/s

- 44 -

me

bb 68. a magyar népköztársaság kormánya

tné/s sr la

1965. augusztus 13.

p.j. fowler-t, a budapesti angol nagykövetség iii.o. titkárát a diplomáciai beosztásával össze nem egyeztethető tevékenysége miatt nem kívánatos személynek nyilvánította és felszólította, hogy hagyja el az országot./mti /

--

bb 69. a koreai nagykövet fogadása

t fe/gk/s la

1965. augusztus 13.

szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete korea felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából péntek este fogadást adott a gundel-étteremben. a fogadáson megjelent apró antal, gáspár sándor, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, szurdi istván, az mszmp központi bizottságának titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, timár mátyás pénzügyminiszter, trautmann rezső építésügyi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, továbbá a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos más vezető személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja /mti /

--

20.25/a

- 45 -

me

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 14.

bb. 1. siker Londonban - kun zsuzsa beszámolója angliai vendég-szerepléséről

1/ol/gk/a/sr

1965. augusztus 14.

kun zsuzsa, az állami operaház népszerű művésze hazaérkezett angliai vendégszerepléséről. utjáról a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a „hattyuk tava”, előadásain vendégszerepeltem a Londoni festival ballet társulatánál. ez anglia második legnagyobb balettegyüttese, amely ezuttal nem otthonában, hanem a new victoria színpadán tartotta előadásait, mert a festival hallban az ugyancsak Angliában vendégszereplő bolsoj teátr művészei adtak műsort.

- „a hattyuk tava”, főszerepét rajtam kívül még négy balerina táncolta, köztük a már Magyarországon is ismert galina samtsova. felváltva táncoltunk az előadásokon. samtsova volt a július 8-án tartott premier főszereplője, s mivel én 6-án érkeztem az angol fővárosba, alkalmam volt az előadást megtekinteni. a bemutatón nagy meglepetéssel tapasztaltam, hogy az angolok más zenére és számomra teljesen ismeretlen koreográfiával adták elő a balett egyes részleteit. a szovjet koreográfus, burmejszter változatát alkalmazták, aki 1954-ben csajkovszkij eredeti zenéjével vitte színpadra a balettet, s figyelmen kívül hagyva az ősbemutató óta történt többszöri felújítást, a koreográfiát a régi zenére állította vissza.

- ez a változat számomra gyakorlatilag azt jelentette, hogy újra be kellett tanulnom a teljes harmadik felvonást. a negyedik felvonás zenéje ismert volt, de itt is eltért a koreográfia.
/ folyt.köv./

me